
PLANM.E.R.-BEOORDELING

t.b.v. vrijwillig (gebieds-)programma
Reinierpolder III

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM 5 november 2024
KENMERK 20240387/041500/

PROJECT Omgevingsprogramma Reinierpolder III
PROJECTLEIDER

OPDRACHTGEVER Gemeente Steenbergen

STATUS Ontwerp

INHOUD

1. Inleiding	4
1.1 Ontwikkeling bedrijventerrein Reinierpolder III	4
1.2 Leeswijzer	4
2. M.e.r.-regelgeving	5
2.1 Wettelijk kader	5
2.1.1 Wanneer is er een plicht tot het opstellen van een project-mer of project-mer-beoordeling?	5
2.1.2 Wanneer is er een plicht tot het opstellen van een plan-mer of plan-mer-beoordeling?	6
2.2 Reinierpolder III	8
2.3 Passende beoordeling?	8
3. Kenmerken van de activiteiten	9
3.1 Inleiding	9
3.2 Reinierpolder III	9
3.3 Duurzaamheid: gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen	10
3.3.1 Energie	11
3.3.2 Circulaire economie	11
3.3.3 Klimaat(adaptatie)	12
3.3.4 Biodiversiteit	12
3.4 Overige kenmerken	12
3.5 Cumulatie	12
4. Plaats van de activiteiten	13
4.1 Inleiding	13
4.2 Ligging en bestaand grondgebruik	13
4.3 Relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied	14
4.4 Bijzondere gebieden en het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	14
5. Kenmerken van de potentiële effecten	16
5.1 Inleiding	16
5.2 Verkeer en vervoer	16
5.3 Geluid	18
5.4 Luchtkwaliteit	19
5.5 Geur	21
5.6 Externe veiligheid	22
5.7 Bodem en water (klimaat)	24
5.8 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	27
5.9 Natuur	29
5.10 Cumulatie	29
6. Conclusie	31

1. INLEIDING

1.1 Ontwikkeling bedrijventerrein Reinierpolder III

De gemeente Steenberghe wil het bedrijventerrein Reinierpolder uitbreiden. Het gebied Reinierpolder III heeft een omvang van circa 40 hectare bruto. Hier is ruimte voor circa 30 hectare netto bedrijventerrein, aansluitend aan het bestaande bedrijventerrein en direct bij een aansluiting op de snelweg A4. Het terrein is noodzakelijk om invulling te geven aan de regionale en lokale behoefte. Circa 20 hectare van het terrein is bedoeld als regionaal strategisch bedrijventerrein, met name gericht op de topsectoren Agro-food, Biobased Economy en Maintenance. De overige circa 10 hectare is bedoeld voor de vestiging van lokale, vooral MKB bedrijven.

Het gebied waarin het bedrijventerrein is beoogd, is in de gemeentelijke structuurvisie uit 2012 aangeduid als 'zoekgebied voor hoog dynamische ontwikkeling' ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein Reinierpolder I en II. Daarmee kan deze uitbreiding worden gezien als de uitvoering van een beleidsmatig beoogde ontwikkeling uit de structuurvisie. Ten behoeve van de in voorbereiding zijnde omgevingsvisie legt de gemeente de hoofdzaken voor het te voeren integrale beleid voor de fysieke leefomgeving vast. Deze reeds in de structuurvisie uit 2012 aangeduide gewenste toekomstige ontwikkeling van bedrijventerrein Reinierpolder, zal daarom worden opgenomen in de omgevingsvisie.

De gemeente stelt een vrijwillig (gebieds-)programma op, waarin de doelen en uitgangspunten voor de ontwikkeling van Reinierpolder III worden vastgelegd, met ook concrete handvatten voor de planologische borging in het te wijzigen omgevingsplan. Met het (gebieds-)programma kan tevens het op de gronden van deze ontwikkeling gevestigde voorkeursrecht worden verlengd.

Bij de voorbereiding van een vrijwillig (gebieds-)programma dient rekening te worden gehouden met een eventuele verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapportage

1.2 Leeswijzer

In de hierop volgende hoofdstukken wordt eerst ingegaan op de m.e.r.-regelgeving en de wijze waarop deze van toepassing is op het (gebieds-)programma Reinierpolder III. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de kenmerken van het project. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de locatie van de beoogde uitbreiding van het bedrijventerrein en wordt beoordeeld in hoeverre sprake is van bijzondere en/of kwetsbare gebieden waarbinnen sneller sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de potentiële effecten van de beoogde uitbreiding. De effectbeoordeling sluit aan bij het strategische en kaderstellende karakter van het omgevingsprogramma. Dat betekent op hoofdlijnen dat wordt bekeken of gezien de aard, omvang en locatie voor de uitbreiding en de voorwaarden die daaraan worden verbonden in het programma sprake kan zijn van belangrijke nadelige milieugevolgen die aanleiding geven voor het doorlopen van een planmer-procedure. De conclusie is opgenomen in hoofdstuk 6. In dat hoofdstuk wordt ook een doorkijk gegeven naar de m.e.r.-verplichtingen in het kader van de benodigde vervolprocedures.

2. M.E.R.-REGELGEVING

2.1 Wettelijk kader

De regels over de milieueffectrapportage (mer) zijn te vinden in afdeling 16.4 van de Omgevingswet; nadere regels zijn te vinden in hoofdstuk 11 van het Omgevingsbesluit. In de mer-regelgeving wordt onderscheid gemaakt tussen een project-mer en een plan-mer. Voor sommige plannen en projecten geldt een directe mer-plicht (een omgevingsvisie wordt beschouwd als 'plan'). In andere gevallen dient te worden beoordeeld of een mer nodig is. Met een mer-beoordeling wordt in die gevallen bekeken of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden die aanleiding geven voor het doorlopen van een mer-procedure. Een mer staat niet op zichzelf, maar is een hulpmiddel bij de besluitvorming van de overheid over een plan of project. Daarom is:

- de plan-mer (of plan-mer-beoordeling) gekoppeld aan de besluiten van de overheid die het kader scheppen voor een mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig project (artikel 16.36, eerste lid, Ow). Een plan-mer is tevens aan de orde indien voor een project een zogenaamde *passende beoordeling* op grond van de Ow vereist is (artikel 16.36, tweede lid, Ow);
- de project-mer of de project-mer-beoordeling gekoppeld aan de besluiten (plannen of vergunningen) van de overheid die de realisatie een mer-plichtige of mer-beoordelingsplichtige activiteit direct mogelijk maken.

2.1.1 Wanneer is er een plicht tot het opstellen van een project-mer of project-mer-beoordeling?

In bijlage V van het Omgevingsbesluit is een lijst van projecten opgenomen die project-mer-plichtig of project-mer-beoordelingsplichtig zijn. De lijst bestaat uit vier kolommen (zie onderstaand een voorbeeld uit de lijst):

1. In kolom 1 staan de projecten (activiteiten). Voor één initiatief kunnen meerdere projecten van toepassing zijn;
2. In kolom 2 zijn de mer-plichtige projecten aangewezen. Hierin zijn veelal drempelwaarden opgenomen. Wil je een project mogelijk maken waarbij deze drempelwaarden worden overschreden, moet een project-mer worden opgesteld;
3. In kolom 3 zijn de project-mer-beoordelingsplichtige projecten aangewezen. Dit zijn de projecten waarvoor moet worden beoordeeld of die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Is na deze beoordeling de conclusie dat een project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, moet (alsnog) een project-mer worden opgesteld. In deze kolom wordt steeds gesproken over "oprichting/aanleg, wijziging of uitbreiding" en worden (op een enkele uitzondering na) geen drempelwaarden gebruikt. Dit betekent dat al snel sprake is van een project-mer-beoordelingsplicht.
4. Zoals eerder opgemerkt, is een mer of mer-beoordeling altijd gekoppeld aan een besluit. Die besluiten zijn aangegeven in kolom 4.

Categorie J10 in bijlage V bij het Omgevingsbesluit heeft betrekking op de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein. Het begrip 'industrieterrein' zoals bedoeld in de m.e.r.-regelgeving dient ruim te worden beschouwd. Ook bedrijventerreinen zonder zware industriële activiteiten vallen hieronder.

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nr.	Projecten	Gevallen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)	Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)	Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit
J10	Industrieterrein	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

2.1.2 Wanneer is er een plicht tot het opstellen van een plan-mer of plan-mer-beoordeling?

Naast het aanwijzen van project-mer-(beoordelings-)plichtige projecten heeft de wetgever ook gevallen aangewezen waarin voor een plan een mer of mer-beoordeling moet plaatsvinden. Onder een plan wordt in ieder geval verstaan een omgevingsvisie, programma, omgevingsplan of voorkeursbeslissing (artikel 16.34, tweede lid, Ow).

Wanneer is een plan (in dit geval de programma) mer-plichtig?

1. Als dat plan *kaderstellend* is voor project-mer-(beoordelings)plichtige projecten (Bijlage V Ob).
2. Als voor dat plan een *passende beoordeling* voor natuur moet worden opgesteld zoals bedoeld in artikel 16.53c Ow.

Kaderstellend plan

Kort gezegd is een plan kaderstellend als het concreet genoeg en bindend is voor een later mer-(beoordelingsplichtig) besluit. Een omgevingsvisie is in veel gevallen kaderstellend, omdat mer-beoordelingsplichtige projecten geen drempelwaarde kennen. Dat betekent bijvoorbeeld dat vrijwel iedere bedrijventerreinuitbreiding mer-beoordelingsplichtig is. Daarmee kan voor een programma dat het kader vormt sprake zijn van een plan-mer-plicht.

Op de plan-mer-plicht bestaan uitzonderingen. Voor een plan dat het gebruik bepaalt van *kleine gebieden op lokaal niveau* of voor *kleine wijzigingen van een plan* maakt het bevoegd gezag een plan-mer-beoordeling. Die uitzondering geldt alleen voor plannen die kaderstellend zijn voor project-mer-beoordelingsplichtige projecten. In dat geval kan in eerste instantie worden volstaan met een plan-mer-beoordeling. Wanneer uit die beoordeling blijkt dat sprake kan zijn van belangrijke nadelige milieugevolgen is alsnog een plan-mer noodzakelijk.

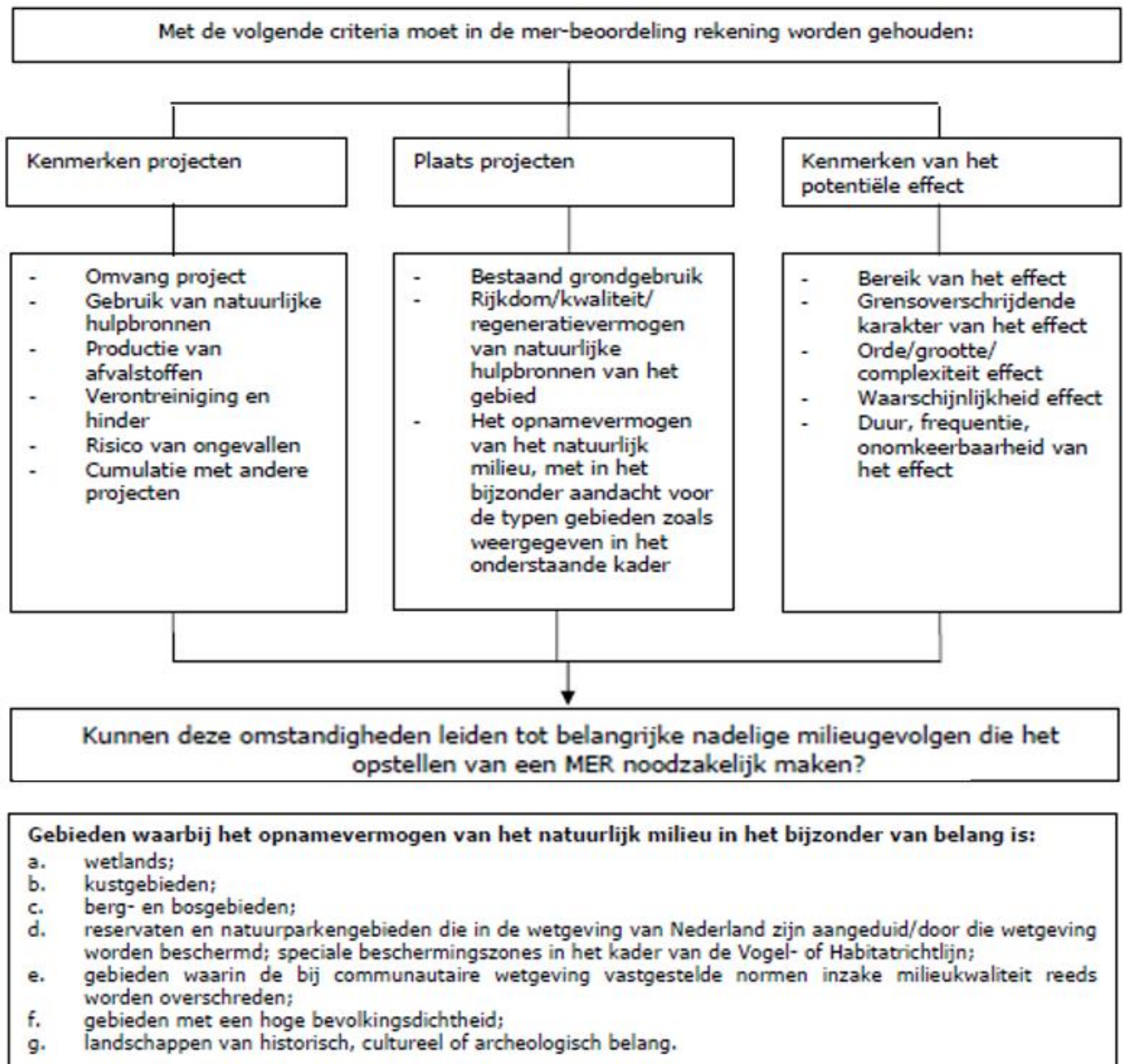
Een plan-mer-beoordeling van een plan dat het gebruik bepaalt van kleine gebieden op lokaal niveau vindt alleen plaats als:

- a. voor dat plan of programma een bestuursorgaan van een gemeente het bevoegd gezag is; en
- b. de omvang van dat gebied in verhouding tot het totale grondgebied van de gemeente klein is (artikel 11.1, derde lid, Ob).

Bij de beoordeling of sprake is van kleine wijzigingen van een plan betreft het bevoegd gezag de context van het plan dat wordt gewijzigd en de mate van waarschijnlijkheid dat de wijzigingen aanzienlijke milieueffecten hebben (artikel 11.1, vierde lid, Omgevingsbesluit).

In een plan-mer-beoordeling staat de vraag centraal of binnen de kaders van het programma voor Reinierpolder III belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden die aanleiding geven voor het doorlopen van een planmer-procedure. Als dergelijke effecten niet zijn uit te sluiten, dient een planMER te worden opgesteld. In de onderbouwing dient het bevoegd gezag volgens het Besluit m.e.r. rekening te houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de kenmerken van de activiteiten;
- de plaats van de activiteiten;
- de kenmerken van de potentiële effecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Figuur 2.1 Criteria m.e.r.-beoordeling

Passende beoordeling

De m.e.r.-plicht bestaat in beginsel ook als voor een programma een *passende beoordeling* voor natuur moet worden opgesteld zoals bedoeld in artikel 16.53c Ow. Voorafgaand aan de passende beoordeling kan een zogenoemde voortoets worden uitgevoerd. Ook voor de passende beoordeling geldt dat in het geval van kleine wijzigingen of kleine gebieden op lokaal niveau een plan-m.e.r.-procedure niet direct noodzakelijk is.

2.2 Reinierpolder III

Het (gebieds-)programma voor Reinierpolder III is kaderstellend voor een m.e.r.-beoordelingsplichtig vervolgbesluit, namelijk de wijziging van het omgevingsplan. Het bedrijventerrein is gericht op lokale. Vooral MKB bedrijvigheid (ca 10 hectare) en regionale/hoogwaardige bedrijvigheid op het gebied van Biobased, Aerospace Maintenance en Agrofood (ca 20 hectare).

Zoals hiervoor toegelicht kan gebruik worden gemaakt van de uitzonderingssituaties: het gaat om *kleine gebieden op lokaal niveau* of voor *kleine wijzigingen van een bestaand plan*. In dat geval maakt het bevoegd gezag een plan-mer-beoordeling. Op dit moment is nog niet duidelijk wat precies wordt verstaan onder 'kleine gebieden op lokaal niveau'. Er is echter jurisprudentie op basis van één uitspraak, waarin de Afdeling heeft geoordeeld dat een gebied dat 1% van het totale gemeentelijk grondgebied beslaat, kan worden beoordeeld als een ontwikkeling in de categorie 'kleine gebieden op lokaal niveau'. Kijkend naar de omvang van het beoogde bedrijventerrein Reinierpolder III in relatie tot het totale oppervlak van de gemeente (160 km²), dan is zonder meer sprake van een klein gebied op lokaal niveau.

Voorgaande betekent dat gebruik kan worden gemaakt van de voorgenoemde uitzonderingssituatie en in eerste instantie kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling. Mocht uit de mer-beoordeling blijken dat belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden, dan is alsnog een volledige mer-procedure noodzakelijk.

2.3 Passende beoordeling?

In paragraaf 4.4 wordt ingegaan op de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en in hoofdstuk 5 komen op hoofdlijnen de potentiële effecten door de realisatie van het bedrijventerrein aan de orde. Gezien de ruime afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden, kunnen negatieve effecten zoals verstoring op voorhand worden uitgesloten.

De potentiële negatieve gevolgen beperken zich tot een eventuele toename van stikstofdepositie. In dat kader is van belang dat het huidige agrarisch grondgebruik kan worden ingezet als salderingsbron (interne saldering). Uitgangspunt voor het (gebieds-)programma is dat zodanige voorwaarden worden verbonden aan de emissies door de te vestigen bedrijven, dat per saldo geen sprake zal zijn van een stikstofdepositietoename of dat op andere wijze is verzekerd dat geen sprake is van significante negatieve effecten door de realisatie van Reinierpolder III. Een passende beoordeling is om die reden niet aan de orde. In het kader van de wijziging van het omgevingsplan dient op basis van berekeningen meer gedetailleerd inzicht te worden gegeven in de gevolgen voor de stikstofdepositie.

3. KENMERKEN VAN DE ACTIVITEITEN

3.1 Inleiding

Op grond van de criteria uit de Europese Richtlijn kunnen waar het gaat om de kenmerken van de activiteiten die mogelijk zijn binnen de kaders van het programma de volgende elementen van belang zijn:

- De omvang;
- Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- De productie van afvalstoffen;
- Verontreiniging en hinder;
- Risico van ongevallen;
- Cumulatie met andere projecten.

In dit hoofdstuk gaan we eerst op hoofdlijnen in op de inhoud van het programma en de ontwikkelingen die daarbinnen mogelijk zijn.

3.2 Reinierpolder III

Omvang en verkaveling

De omvang van de uitbreiding bedraagt ca. 40 hectare waarvan ca. 30 hectare netto uitgifbaar. Het bedrijventerrein Reinierpolder III biedt ruimte voor ca.10 hectare lokale, vooral MKB bedrijvigheid en ca. 20 hectare regionale (vooral hoogwaardige) bedrijvigheid op het gebied van Biobased, Aerospace Maintenance en Agrofood. De gemiddelde kavelgrootte bedraagt voor de laatstgenoemde bedrijvigheid minimaal 0,5 tot 2,5 hectare. Bij uitzondering is maximaal 5 hectare mogelijk.

De toegestane bedrijvigheid is vergelijkbaar met maximaal milieucategorie 3.2, bedrijven met een beperkte milieubelasting. Binnen het ruimtelijk raamwerk is er een verkaveling gesuggereerd, die flexibel is van opzet, zodat kavels kunnen worden samengevoegd of gesplitst.

Ontsluiting

Het bedrijventerrein Reinierpolder wordt ontsloten via een directe afslag met de A4 en is hierdoor goed bereikbaar. Reinierpolder III wordt primair ontsloten via de Zeelandweg-Oost. De wegenstructuur ligt als een assenkruis in het plan (zie figuur 3.1). De hoofdontsluiting loopt van noord naar zuid en vanaf de centrale rotonde richting de oostzijde. Secundaire wegen maken een verbinding met het bestaande bedrijventerrein ten oosten, zorgen voor ontsluiting van de bedrijfspercelen en liggen aan de randen van het plangebied.

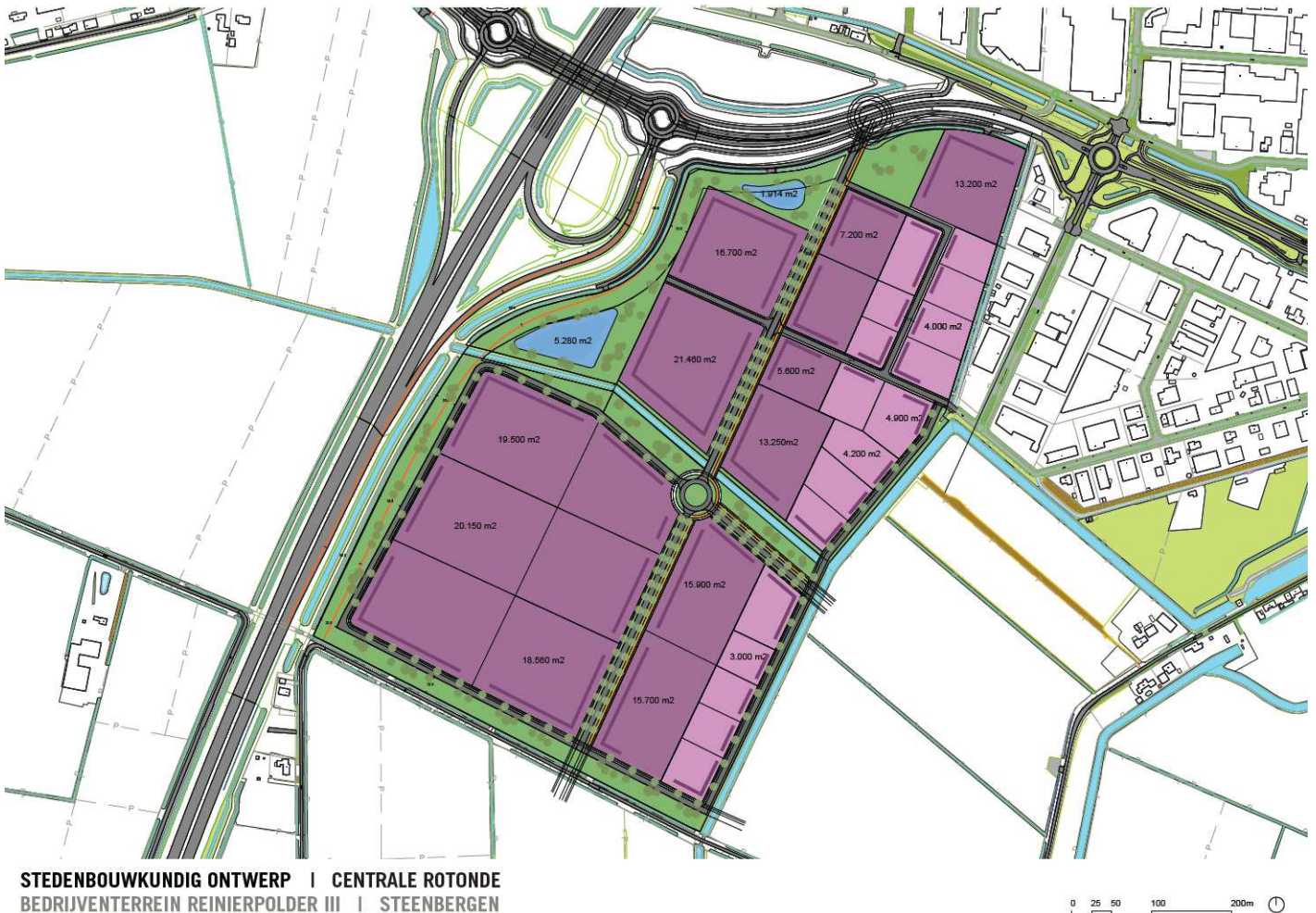
Groenblauwe structuur

Slechts 1 procent van de 100.000 hectare aan bedrijventerrein in Nederland bestaat uit natuur. Hierdoor kan de temperatuur op zomerdag stijgen tot boven de 40 graden Celsius. In het planvoornemen is een robuuste groenstructuur opgenomen, zowel door het plangebied heen als in een brede strook rondom.

- Aan de west- en zuidzijde van Reinierpolder III wordt een ecologische verbindingszone (EVZ) ingericht. Een deel van de EVZ wordt ingericht als een natte zone en deel als droge zone. De centrale A-watgang in het plan wordt behouden en versterkt als groenblauwe structuur. Daarnaast worden de bestaande watergangen rondom het bedrijventerrein behouden. De waterbergingsopgave voor Reinierpolder III bedraagt, gebaseerd op de voorliggende verkaveling, 15.982 m³.
- In het profiel van de ontsluitingswegen zijn groenstroken met boom- en laanbeplanting opgenomen. Hierdoor krijgt de openbare ruimte, in samenhang met een verplichte haag op de perceelsgrens van de bedrijfskavels, een hoogwaardige uitstraling die ook de biodiversiteit bevordert en hittestress tegengaat.

Landschappelijke inpassing

Gelet op de ligging aan de snelweg en een van de radialen van de historische kern is het uitgangspunt dat bebouwing zich naar buiten dient te richten en dat de bebouwing en de omringende buitenruimten een representatief karakter krijgen. Aan de noordzijde is een stedenbouwkundig accent gewenst om Steenbergen te markeren. Bij de overige randen, die veelal aan het landschap grenzen, staan bedrijven ook met de voorzijde naar het landschap gericht. Deze randen krijgen een landschappelijke inpassing ofwel door middel van de EVZ, ofwel door een (smalle) groenzone met opgaande beplanting.

Figuur 3.1 Stedenbouwkundig ontwerp

3.3 Duurzaamheid: gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

De beoogde uitbreiding biedt ruimte voor bedrijvigheid met een beperkte milieubelasting, maximaal tot de onder de Wro gebruikelijke milieucategorie 3.2. Dit type bedrijvigheid is over het algemeen geen sprake van intensief en/of grootschalig gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Daarnaast is duurzaamheid een leidend principe. Dit vertaalt zich in een parkachtige ontwikkeling met veel aandacht voor biodiversiteit, waterberging en duurzame energievoorziening en circulariteit. De robuuste groenstructuur rondom het plangebied wordt ingericht als een ecologische verbindingszone waar tevens ruimte wordt geboden aan waterberging.

De gemeente Steenbergen heeft haar ambities op het gebied van duurzaamheid uitgewerkt in de vastgestelde Visie Energie en Ruimte (2022), als uitwerking van de structuurvisie 2012/2019 en in Steenbergen DuurSAMEN! Beleidskader DUURZAAMHEID 2024-2030.

De gemeentelijke ambitie op het gebied van duurzaamheid is omschreven als **"in 2050 Klimaatneutraal Steenbergen"**. Daarmee wordt aangesloten bij het landelijk beleid en de Klimaatakkoorden. Hoewel deze ambitie kort en krachtig is, is de uitdaging groot. Om de ambitie te verwezenlijken, wordt de focus gelegd op vier programmathema's: 1. Energie, 2. Circulariteit, 3. Klimaatadaptatie en 4. Biodiversiteit.

3.3.1 Energie

Doelstelling is om bedrijfsgebouwen en productieprocessen energiezuiniger te maken: *wat je niet gebruikt, hoef je namelijk ook niet op te wekken.*

Voor het lokaal duurzaam opwekken van energie wordt ingezet op zonne-energie. Hierbij wordt met name het toepassen van zonnepanelen op daken en aan gevels en combineren dit met andere functies gestimuleerd. Voor Reinierpolder III wordt daarom uitgegaan van het (verplicht) plaatsen van zonnepanelen op daken van bedrijfsgebouwen.

Daarnaast zal worden onderzocht of een Clean Energy Hub (CEH) op Reinierpolder III het gebruik van restwarmte door een warmtenet haalbaar zijn.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein Reinierpolder III biedt bovendien kansen om direct energieneutraal bebouwing (BREEAM-keurmerk) te realiseren. Uitgegaan wordt van BENG bij de bebouwing op het bedrijventerrein. Waar dit mogelijk is (met name bij eigen gronduitgifte), wordt gestreefd om verder te gaan dan de landelijke BENG richtlijnen en te onderzoeken in hoeverre bedrijfsgebouwen 100% energieneutraal kunnen zijn (ENG). Dit zal worden uitgewerkt in het uitgifteprotocol voor Reinierpolder III.

3.3.2 Circulaire economie

De Regio West-Brabant wil op het gebied van circulaire economie koploper worden. Vergroening en vernieuwing van de economie is dan ook één van de opgaven op de regionale agenda van RWB. De gemeente Steenbergen, Bergen op Zoom en Woensdrecht hebben bewust gekozen om bestuurlijk verantwoordelijkheid te nemen voor deze opgave. De aard van de behoefte die ten grondslag ligt aan Reinierpolder III en het beoogde profiel van het bedrijventerrein, bieden hiervoor mogelijkheden.

Eén van de doelen in de regionale agenda op dit gebied is om meer synergie te bereiken tussen de groene plantaardige economie en de samenhangende regio's, sectoren, organisaties en andere gremia. Deze ambities zijn goed toepasbaar op Reinierpolder III ook om zo synergie met het bedrijventerrein AFC Nieuw Prinsenland te Dinteloord te versterken.

De gemeente Steenbergen streeft naar het bevorderen van circulariteit. Er wordt naar gestreefd om grondstofkringlopen zo veel mogelijk 'te sluiten', met een zo hoog mogelijk behoud van waarde. In een geheel circulaire samenleving bestaat (bijna) geen afval meer.

Bij ruimtelijke plannen voor nieuwe bedrijventerreinen en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen is het gewenst in verband met circulariteit rekening te houden met extra ruimtegebruik om dit mogelijk te maken. De exacte omvang is nog onduidelijk, maar eerste studies geven aan dat dit kan oplopen tot wel 30%. Dit heeft ook effect op de beoogde kavels-grootte van bedrijven.

In het uitgifteprotocol van Reinierpolder III worden de maatregelen op het gebied circulariteit verder uitgewerkt.

Aangezien er in het plangebied geen gebouwen aanwezig zijn, is het hergebruik van materialen niet mogelijk. Wel kan hergebruik van materialen die vrijkomen uit andere locaties plaatsvinden.

3.3.3 Klimaat(adaptatie)

Klimaatadaptatie gaat over aanpassing van de (bebouwde) omgeving, met als doel om de negatieve effecten van klimaatverandering zoals hitte, droogte, wateroverlast en overstromingsgevaar op te kunnen vangen. Steenbergen streeft er naar om nieuwe ontwikkelingen, zoals Reinierpolder III, klimaatadaptief te realiseren.

Bij het ontwerpen en verkavelen van Reinierpolder III is ingezet op het creëren van groen en koelteplekken om hittestress tegen te gaan. Ook is, in samenhang met waterberging, ingezet op windcorridors voor verkoeling. Wind over water kan tot wel 3 graden verkoeling bieden in stedelijk gebied.

Wateroverlast wordt tegengegaan door, in overleg met het Waterschap, voldoende waterberging, infiltratie en (vertraagde) afvoer van water te realiseren. Dit is in lijn met het gemeentelijk Waterplan. De in het ontwerp opgenomen waterbergingsopgave voor Reinierpolder III bedraagt 15.982 m³.

3.3.4 Biodiversiteit

Biodiversiteit verbeteren vereist voldoende ruimte voor de natuur. Hierbij wordt de landelijke koers/doelstelling gevolgd: in 2050 wil Steenbergen een natuur inclusieve gemeente zijn, waar robuuste en diverse natuur deel uitmaakt de van onze leefomgeving. We spreken van natuur inclusief wanneer er (bewust) ruimte voor biodiversiteit wordt gecreëerd, zodat meer diverse planten- en diersoorten levenskansen krijgen.

In het ontwerp van Reinierpolder III is rekening gehouden met de inpassing van de bestaande polder binnen het Landschappelijk raamwerk. Dit vormt, samen met de randvoorwaarden voor o.a. de aanwezige ecologische verbindingzone en de opvang en berging van water, de basis voor dit nieuw werklandschap. De door het gebied lopende ecologische verbindingzone is integraal opgenomen in het ruimtelijk plan. Aan de west- en zuidzijde van Reinierpolder III wordt de EVZ ingericht. Een deel van de EVZ wordt ingericht als een natte zone en deel als droge zone. Op deze wijze wordt ruimte gemaakt voor het behouden en zo mogelijk verbeteren van de biodiversiteit.

3.4 Overige kenmerken

De aspecten verontreiniging en hinder, risico van zware ongevallen en/of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid komen aan bod in hoofdstuk 5 van deze notitie.

3.5 Cumulatie

In een planm.e.r.-beoordeling dient rekening te worden gehouden met mogelijke cumulatie van milieugevolgen. Van cumulatie kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer verschillende ontwikkelingen via dezelfde wegen worden ontsloten waardoor het extra verkeer kan leiden tot cumulatie van concentraties luchtverontreinigende stoffen en geluid. In hoofdstuk 5 is waar relevant (op hoofdlijnen) ingegaan op mogelijke cumulatie van milieugevolgen.

Waar het gaat om het aspect verkeer speelt ook de relatie met een mogelijke randweg een rol. In de huidige situatie is er sprake van verkeersknelpunten in het centrumgebied van Steenbergen. In een verkeersstudie waarin rekening is gehouden met verschillende toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen (inclusief de realisatie van Reinierpolder III) zijn meerdere verkeerskundige oplossingen aangedragen waaronder een nieuwe westelijke randweg. Op die manier wordt een verbinding gerealiseerd tussen de Zeelandweg-Oost en de Molenweg. In de verkaveling voor Reinierpolder III wordt rekening gehouden met het mogelijke gebruik van de hoofdontsluiting als randweg in de toekomst. De hoofdontsluiting wordt derhalve zo gedimensioneerd dat deze de berekende verkeersintensiteiten veilig en vlot kan afwikkelen. De verdere besluitvorming over een westelijke randweg valt buiten de scope van het programma Reinierpolder III en daarmee ook buiten de effectbeoordeling in deze m.e.r.-beoordeling. Voor de randweg vindt in een later stadium de effectbeoordeling plaats in het kader van de te nemen besluiten.

4. PLAATS VAN DE ACTIVITEITEN

4.1 Inleiding

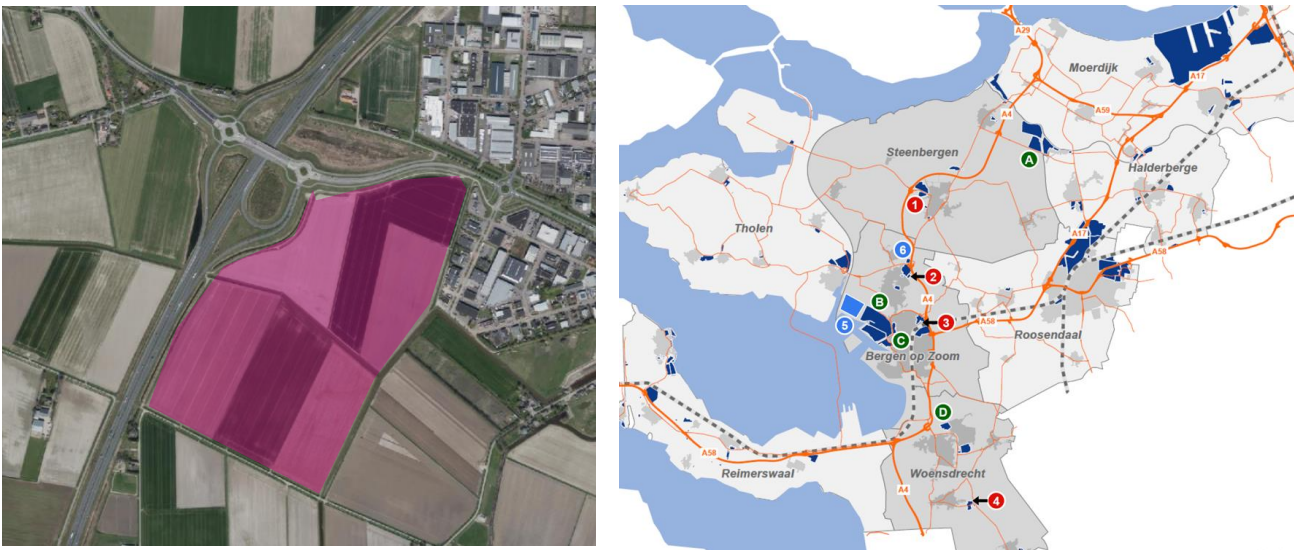
Voor de milieugevolgen van toekomstige ontwikkelingen zijn niet alleen de aard en omvang, maar ook de locatie van belang. Bepaalde gebieden zijn in meer of mindere mate kwetsbaar voor nieuwe activiteiten. Op grond van de criteria uit de Europese Richtlijn kunnen waar het gaat om de plaats van de activiteiten de volgende elementen van belang zijn:

- Het bestaande grondgebruik;
- De rijkdom, de kwaliteit en/of het regeneratievermogen van natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- Het opname vermogen van het natuurlijk milieu, met in het bijzonder aandacht voor (onder andere) beschermde natuurgebieden, gebieden waar milieunormen reeds worden overschreden, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

4.2 Ligging en bestaand grondgebruik

De beoogde uitbreidingslocatie Reinierpolder III ligt ten oosten van het huidige bedrijventerrein Reinierpolder in de gemeente Steenbergen. De locatie ligt direct aan de snelweg A4 die in verbinding staat met o.a. Rotterdam en Antwerpen. Ten oosten van de uitbreidingslocatie ligt de kern Steenbergen. De locatie wordt verder omsloten door agrarische gronden en op grotere afstand ten zuiden ligt een glastuinbouwgebied.

Het bestaande gebruik bestaat uit agrarische gronden die in de periode 2023-2024 gebruikt worden voor het verbouwen van gerst, witlofwortel, tarwe, aardappelen en vruchtbomen (bron: Boer&Bunder).

Figuur 4.1 Plangebied weergegeven op een luchtfoto (links) en ten opzichte van overige bedrijventerreinen in de regio

4.3 Relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied

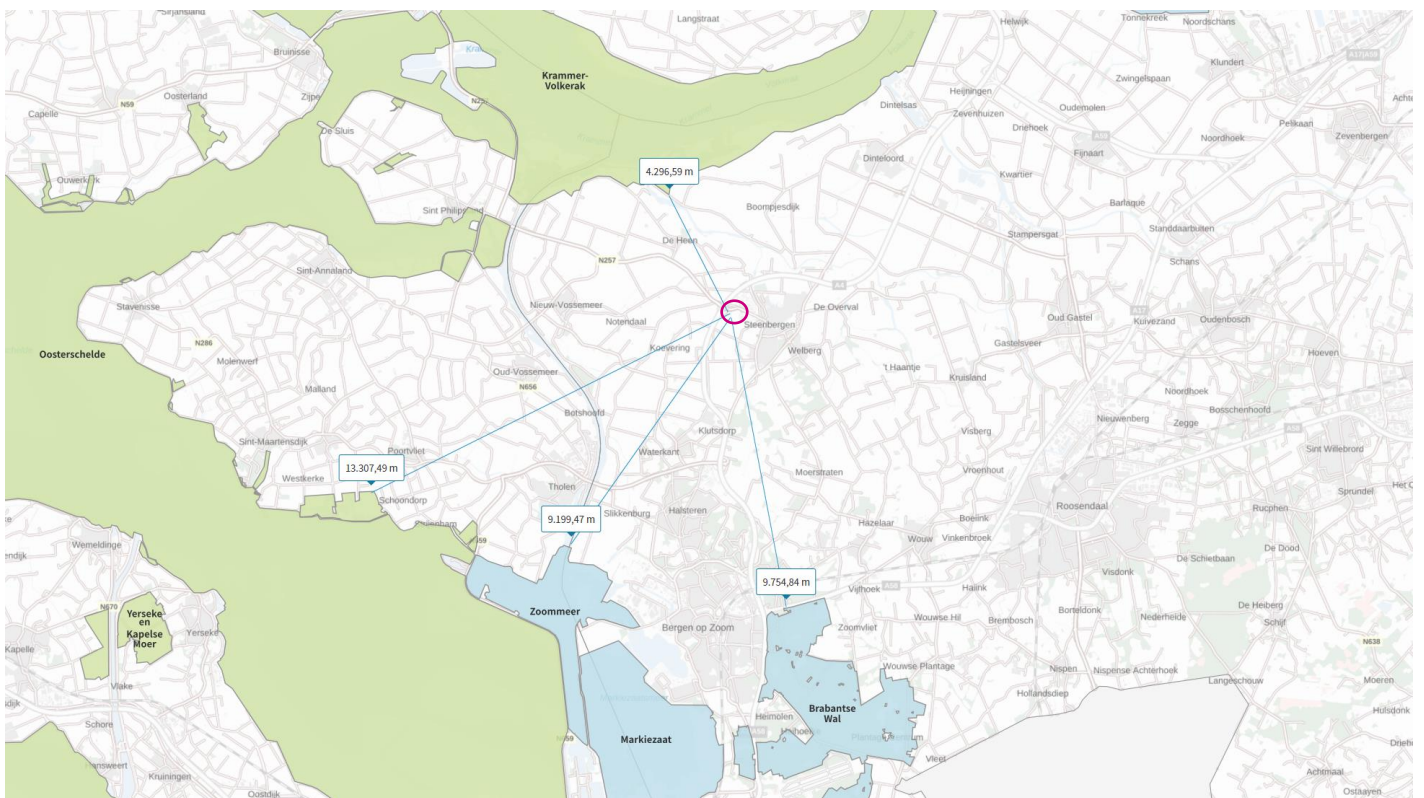
De beoogde ontwikkeling ligt in het agrarisch gebied van gemeente Steenbergen en bestaat uit agrarische gronden. Vanuit het oogpunt van ecosystemendiensten wordt het gebied als volgt gekarakteriseerd:

- Het plangebied is geen verstrekker van een product door ecosystemen: het plangebied is geen producent van vernieuwbare hulpbronnen zoals biomassa (hout) of van milieuvorraden (zoals drinkwater);
- Het plangebied heeft in het huidige gebruik een zeer geringe functie voor regulerende diensten (zoals bestuiving van gewassen);
- Het plangebied heeft een beperkte functie voor diensten die de voorgaande diensten ondersteunen (zoals biodiversiteit).

De beoogde uitbreidingslocatie heeft geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen.

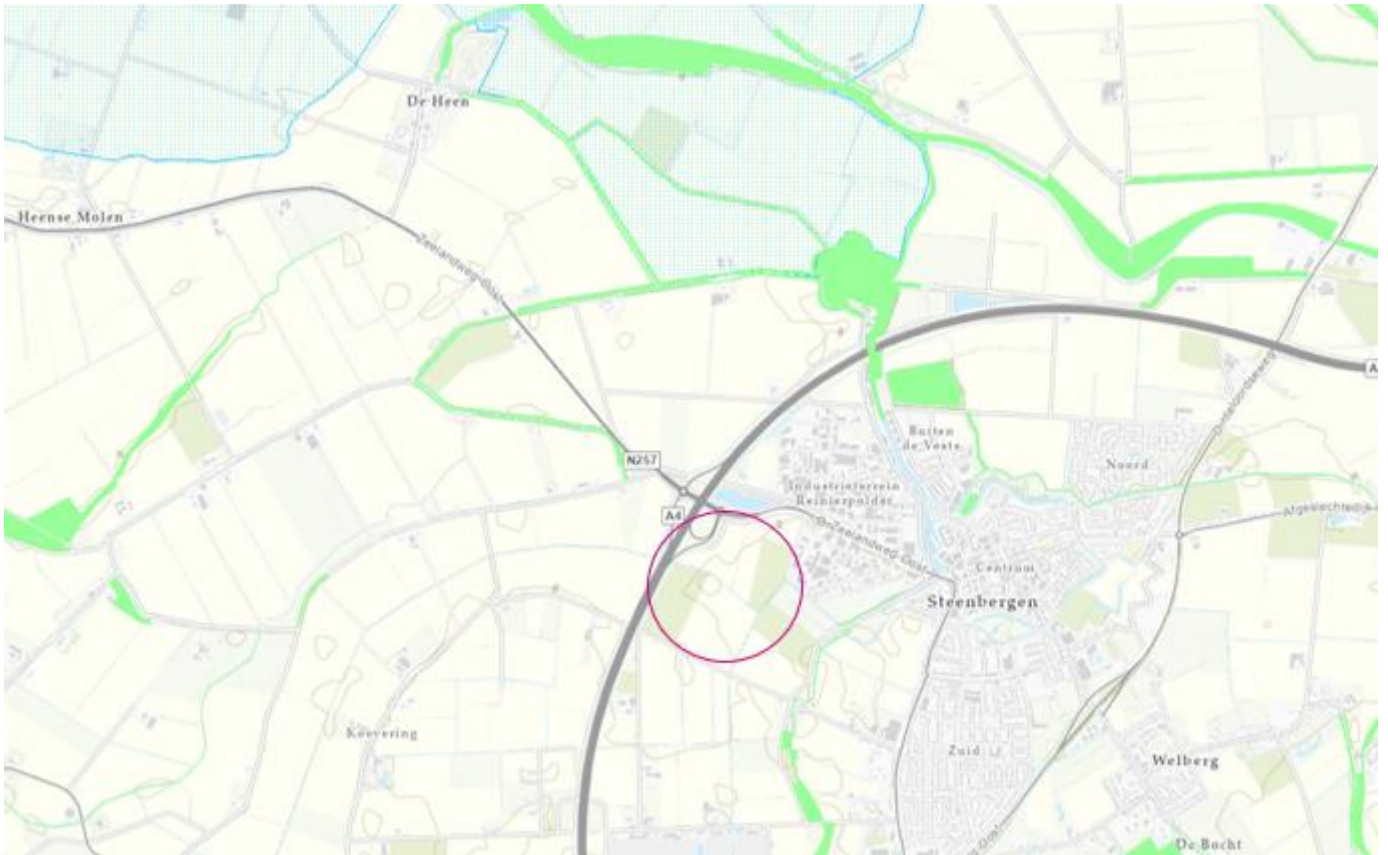
4.4 Bijzondere gebieden en het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft Kramer-Volkerak op circa 4 km ten noorden. Op grotere afstand liggen het Natura 2000-gebieden Brabantse Wal en Zoommeer op meer dan 9 km ten zuiden van het plangebied (zie Figuur 4.2). Ten oosten ligt het Natura 2000-gebied Oosterschelde op meer dan 7 km afstand.

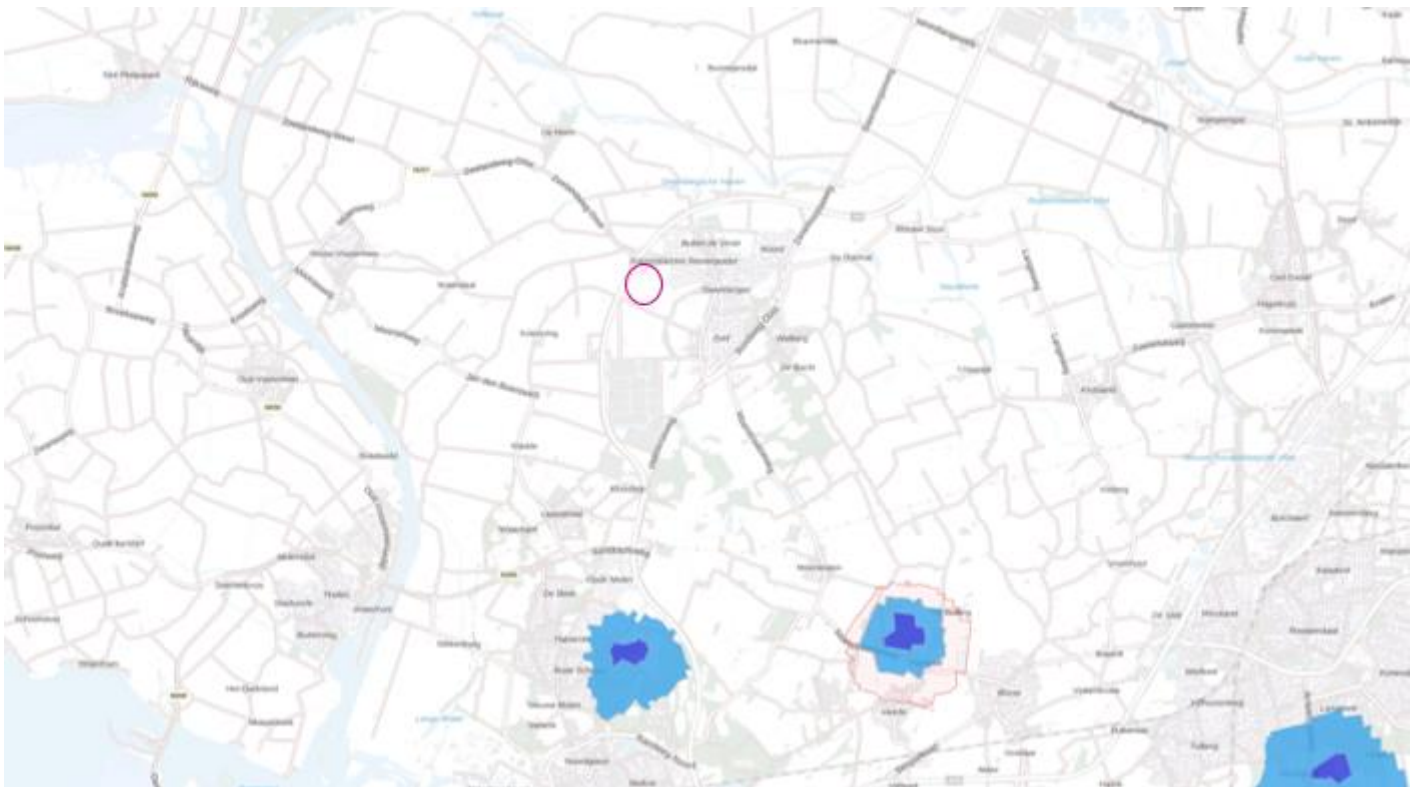

Figuur 4.2 Plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: AERIUS Calculator, 2024)

Op korte afstand van het plangebied zijn geen gebieden aangewezen als NNN-gebied, zie Figuur 4.2. Het plangebied en de omgeving maken geen onderdeel uit van de door de provincie vastgestelde grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden (Figuur 3-3 en Figuur 3-4). In hoofdstuk 4 is meer plangebied specifiek ingegaan op de aanwezige waarden (onder andere cultuurhistorische waarden en archeologische waarden) en per omgevingsaspect op de referentiesituatie.

Figuur 4.3 Plangebied ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (groen) en stiltegebieden (gestippeld) (Bron: viewer provincie Noord-Brabant)

Figuur 4.4 Plangebied (omcirkeld) ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebieden (bron: Atlas van de leefomgeving)

5. KENMERKEN VAN DE POTENTIËLE EFFECTEN

5.1 Inleiding

Waar het bij de criteria *'kenmerken van de activiteiten'* en *'plaats van de activiteiten'* vooral gaat om beschrijvingen van de voorgenomen activiteiten en de omgeving gaat het bij de *'kenmerken van de potentiële effecten'* juist om de interactie tussen beiden. De beoordeling van de effecten sluit aan bij het strategische karakter van het omgevingsprogramma. Dat betekent dat geen gedetailleerde milieuonderzoeken worden uitgevoerd met uitzondering van verkeer. Specifiek onderzoek gebeurt in het kader van de vervolgbesluiten die nodig zijn voordat projecten daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd. Wel wordt in de plan-mer-beoordeling geanalyseerd of met de uitgangspunten die zijn vastgelegd in het omgevingsprogramma in voldoende mate is verzekerd dat er geen sprake zal zijn van belangrijke nadelige milieugevolgen. Daarbij wordt eerst op hoofdlijnen ingegaan op de referentiesituatie (huidige situatie + eventuele autonome ontwikkelingen). Vervolgens wordt per omgevingsaspect bekeken op de wijze de omgevingskwaliteit en de mogelijke milieugevolgen een plaats hebben gekregen in het programma. Tot slot wordt in deze paragraaf ingegaan op mogelijke cumulatie van milieugevolgen.

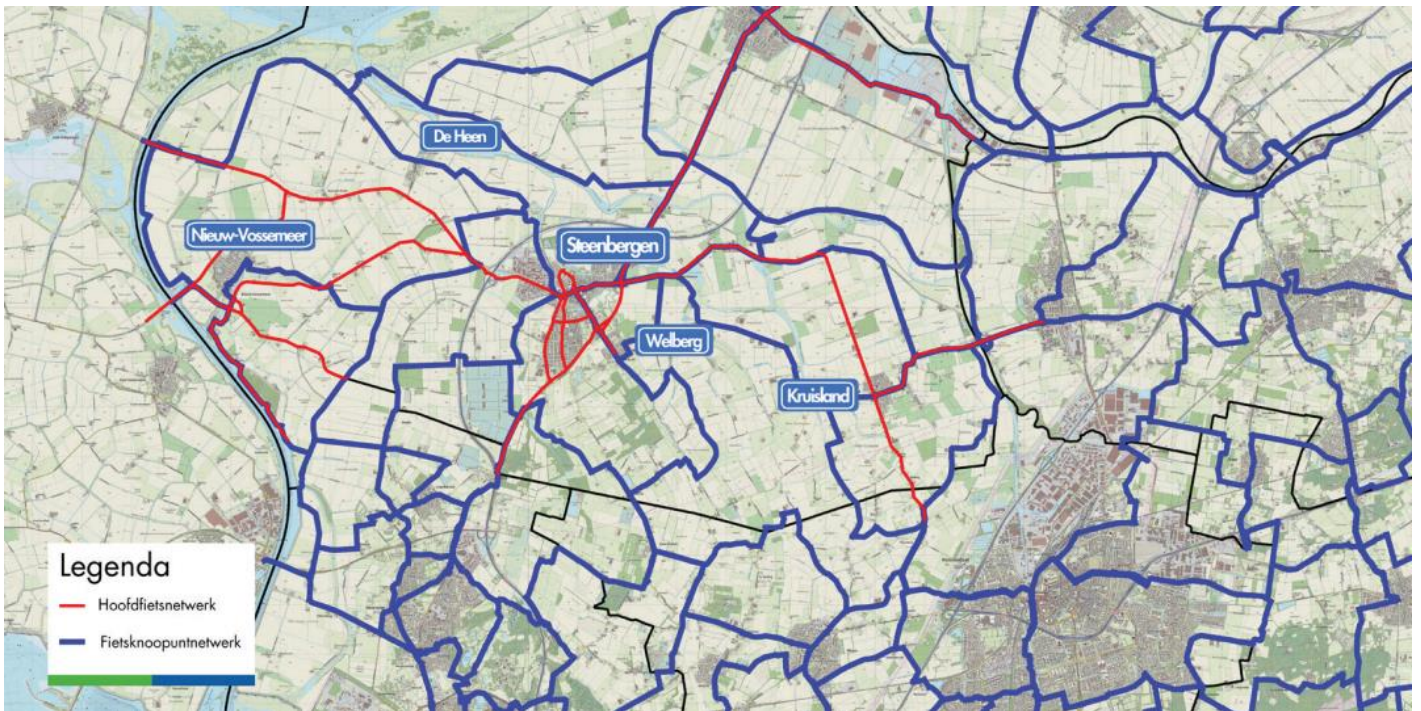
5.2 Verkeer en vervoer

Referentiesituatie

Het plangebied ligt ten westen van de kern Steenbergen op korte afstand van de A4. Het gebied is hierdoor goed bereikbaar voor gemotoriseerd verkeer. In de bestaande situatie is er in het plangebied geen sprake van verkeerstromen of intensiteiten. Het gebied wordt in de referentiesituatie ontsloten via een landbouwweg die parallel loopt aan de Zeelandweg-Oost die deel uitmaakt van het hoofdfietsnetwerk (zie figuur 5.1). In de omgeving van het plangebied is geen OV-halte aanwezig op loopafstand waardoor de bereikbaarheid via openbaar vervoer matig is. De dichtstbijzijnde bushalte is in het centrumgebied van Steenbergen gelegen.

Er is een verkeersstudie uitgevoerd¹ waarbij onderzoek is gedaan naar de effecten van de verkeerstructuur van Steenbergen en de potentieel benodigde aanpassingen aan de hoofdwegenstructuur. Uit de studie blijkt dat er op verkeerskundig gebied meerdere knelpunten aanwezig zijn in het centrumgebied van Steenbergen. Door een hogere verkeersomvang dan wenselijk op 30 km/h-wegen, een hoog aandeel vracht- en landbouwverkeer, het ontbreken van vrij liggende fietsvoorzieningen zijn er knelpunten op het vlak van verkeersveiligheid, congestie en geluid- en trillinghinder. In de huidige situatie vormt de verkeerssituatie op delen van de westelijke centrumroute (Zeelandweg-Oost / Kade / Burgemeester van Loonstraat) reeds een aandachtspunt en door het extra verkeer ten gevolge van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen kan deze situatie verder verslechteren.

¹ Rho adviseurs voor leefruimte (2024) Strategisch advies hoofdverkeerstructuur Steenbergen. Technische rapportage 22 augustus 2024.

Figuur 5.1 Hoofd fietsnetwerk en fietsknooppuntnetwerk (bron: Gemeente Steenbergen²)

Figuur 5.2 OV-netwerk Steenbergen (bron: Gemeente Steenbergen)

Beoordeling effecten

De verkeersgeneratie voor Reinierpolder III bedraagt, gebaseerd op de onderverdeling lokaal Reinierpolder III en regionaal Reinierpolder III, 5.685 mvt/etmaal per weekdag. De capaciteit van de nieuwe (hoofd)wegenstructuur van Reinierpolder III,

² [10112020-STB012-GVVP-rapport-deel3-review.indd \(gemeente-steenbergen.nl\)](#)

met een nieuw een toekomstbestendige aansluiting op de Zeelandweg-Oost, kan dit aantal verkeersbewegingen verwerken. Ook leidt deze verkeerstoename op de Zeelandweg-Oost richting de Rijksweg A4 visa versa niet tot congestie. Doordat de verkeersgeneratie van het plan snel kan worden afgewikkeld naar de snelweg, leidt dit niet tot een toename van de intensiteiten en knelpunten in het centrumgebied van Steenbergen. Het planvoornemen heeft hierdoor geen negatieve gevolgen voor de verkeerssituatie in Steenbergen centrum. Daarnaast wordt in het planvoornemen rekening gehouden met de randweg die mogelijk in de toekomst (na besluitvorming) een verbinding moet gaan vormen tussen de Zeelandweg-Oost en de Molenweg. De hoofdontsluiting van het plangebied wordt zo gedimensioneerd (7,5 meter breed, totaal 22 meter) dat deze in de toekomst te koppelen is aan de randweg en geschikt is voor landbouwverkeer.

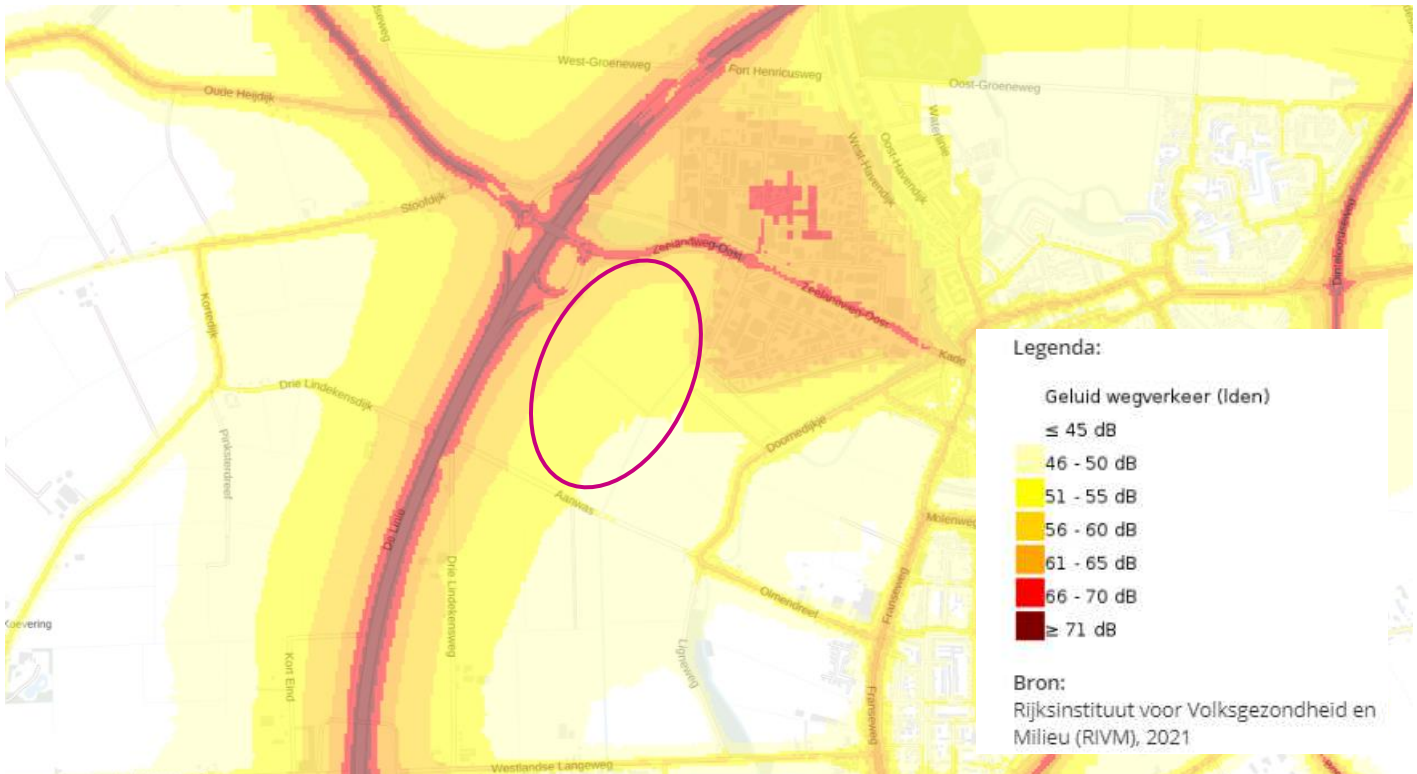
De ontsluiting op de Zeelandweg-Oost en de korte afstand tot de A4 zorgt ervoor dat het verkeer van het bedrijventerrein snel en veilig kan worden afgewikkeld. Langs de hoofdontsluiting worden vrij liggende fietspaden en voetpaden aangelegd in beide richtingen waardoor ook de bereikbaarheid voor langzaam verkeer verbeterd. De bereikbaarheid met openbaar vervoer blijft een aandachtspunt.

5.3 Geluid

Referentiesituatie

In de omgeving van het plangebied zijn verschillende geluidbronnen aanwezig die van invloed zijn op de akoestische situatie binnen de gemeente. Daarbij gaat het met name om wegverkeer en geluid van industrie.

Waar het gaat om het wegverkeer zijn met name de geluidbelasting door het verkeer op de A4 en de hoofdontsluitingsroute van Steenbergen, de Zeelandweg-Oost, van belang. Daarnaast is sprake van geluid van industrie als gevolg van het huidige bedrijventerrein Reinierpolder. Figuur 4.3 geeft een overzicht van de (cumulatief) optredende geluidbelastingen ten gevolge van het wegverkeer en industrie op basis van de informatie die beschikbaar is via de Atlas Leefomgeving. De geluidsbelasting op korte afstand van de snelweg ligt boven de 60 dB. De gemiddelde geluidsbelasting in het plangebied bedraagt 51-60 dB en wordt beoordeeld als redelijk tot matig.

Figuur 5.3 Cumulatie geluidbronnen wegverkeer en industrie Lg (bron: Atlas van de leefomgeving)

Beoordelen effecten

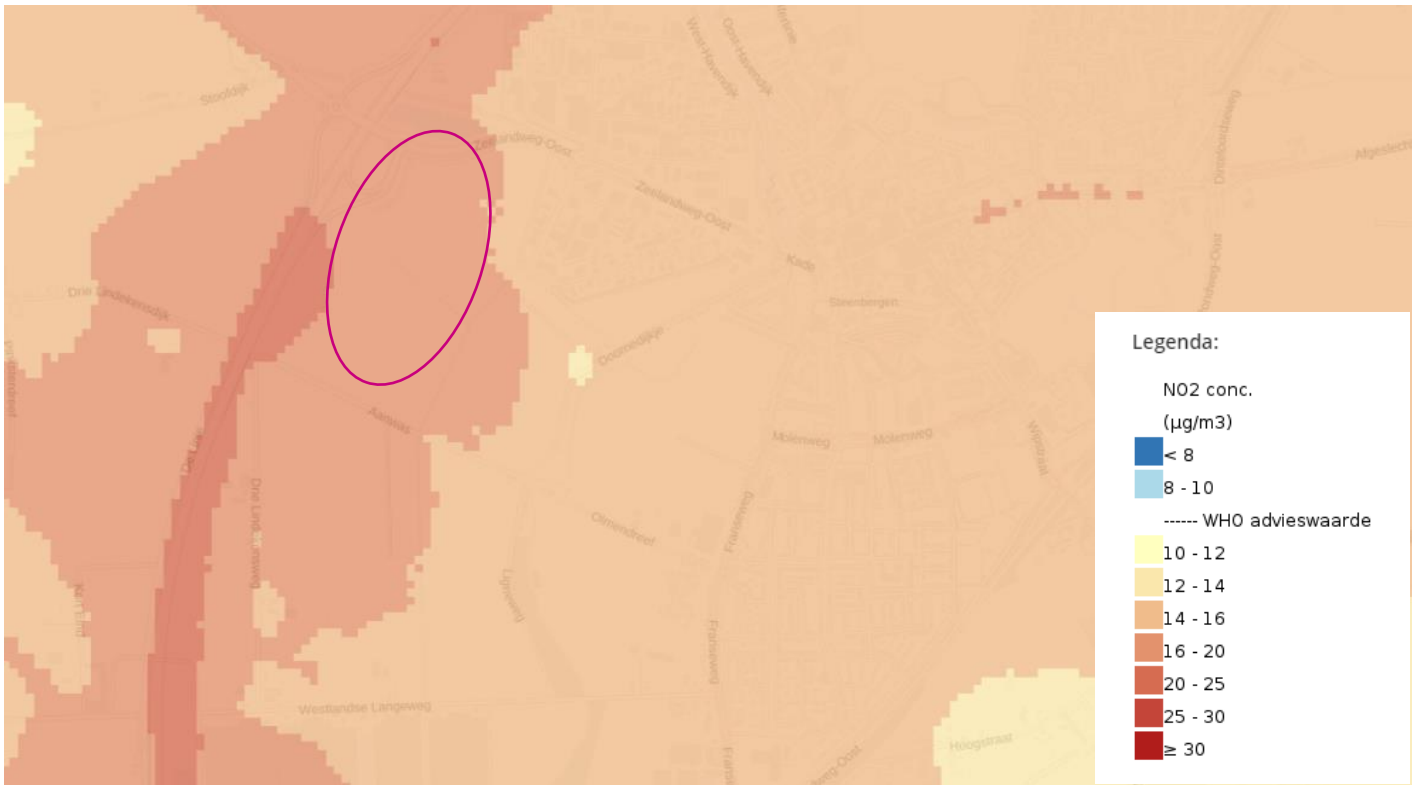
Er worden op het bedrijventerrein geen geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt (bedrijfswoningen uitgesloten). Van belang is of het beoogde bedrijventerrein leidt tot negatieve milieugevolgen op geluidgevoelige gebouwen zoals woningen in de omgeving. Het planvoornemen gaat uit van bedrijvigheid vergelijkbaar met maximaal milieucategorie 3.2 en heeft hierdoor een beperkte geluidbelasting. Het bedrijventerrein ligt op grote afstand van woongebieden (circa 700 meter). In de directe omgeving zijn enkele (agrarische) woningen aanwezig waaronder aan de Drie Lindekensweg, de Aanwas, Doornedijkje en langs de Zeelandweg Oost.

Wel kan plaatselijk sprake zijn van een toename van het geluid door de verkeersgeneratie van het plan. Dit zal met name het geval zijn langs de hoofdontsluitingsroute en bij de verkeerstoename op de Zeelandweg-Oost. Aangezien het verkeer hier snel wordt afgewikkeld op de A4, en langs deze route geen woningen zijn gelegen op korte afstand van de routing, worden belangrijke nadelige effecten hierdoor niet verwacht. In het kader van het omgevingsplan wordt de akoestische situatie nader onderzocht en worden voorwaarden verbonden aan de geluidemissies van de bedrijfsactiviteiten.

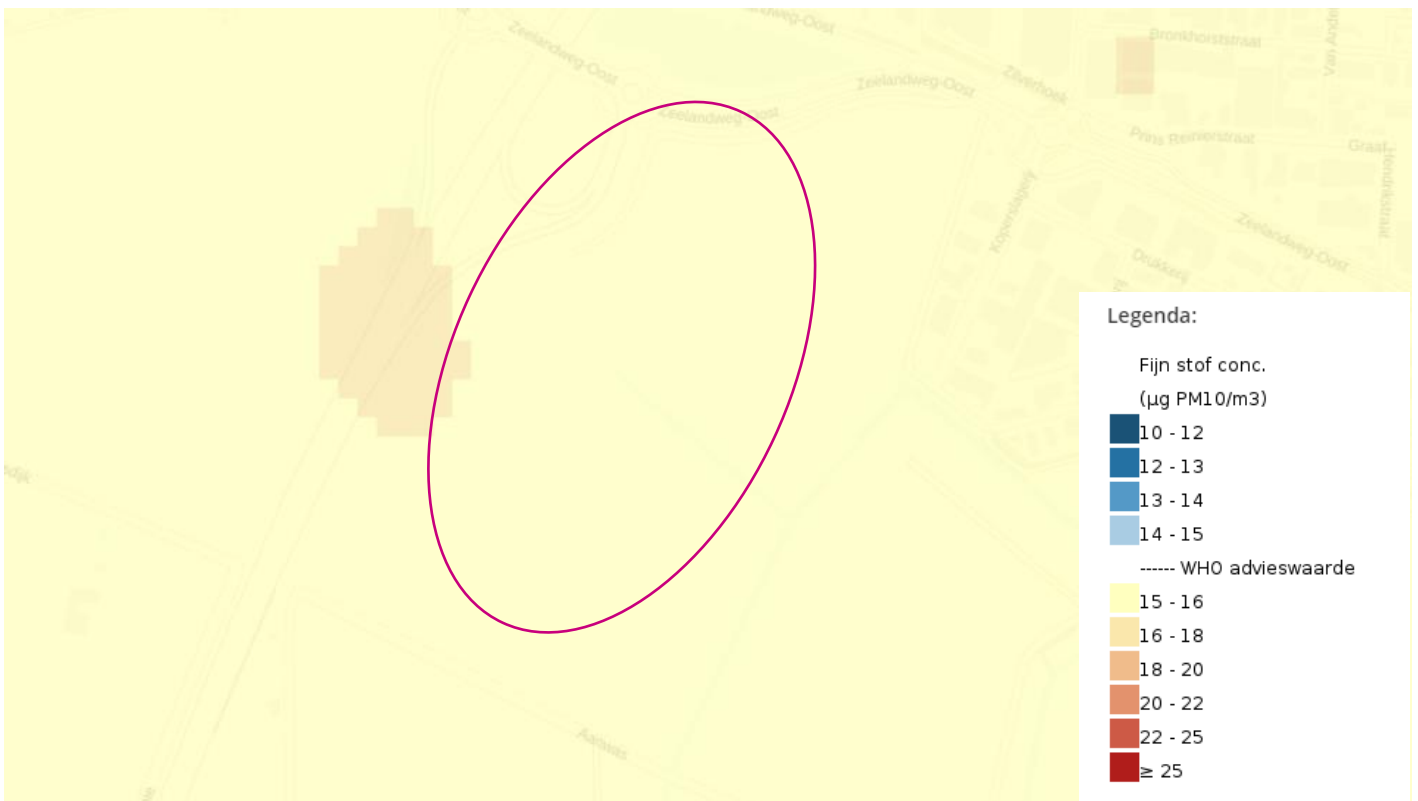
5.4 Luchtkwaliteit

Referentiesituatie

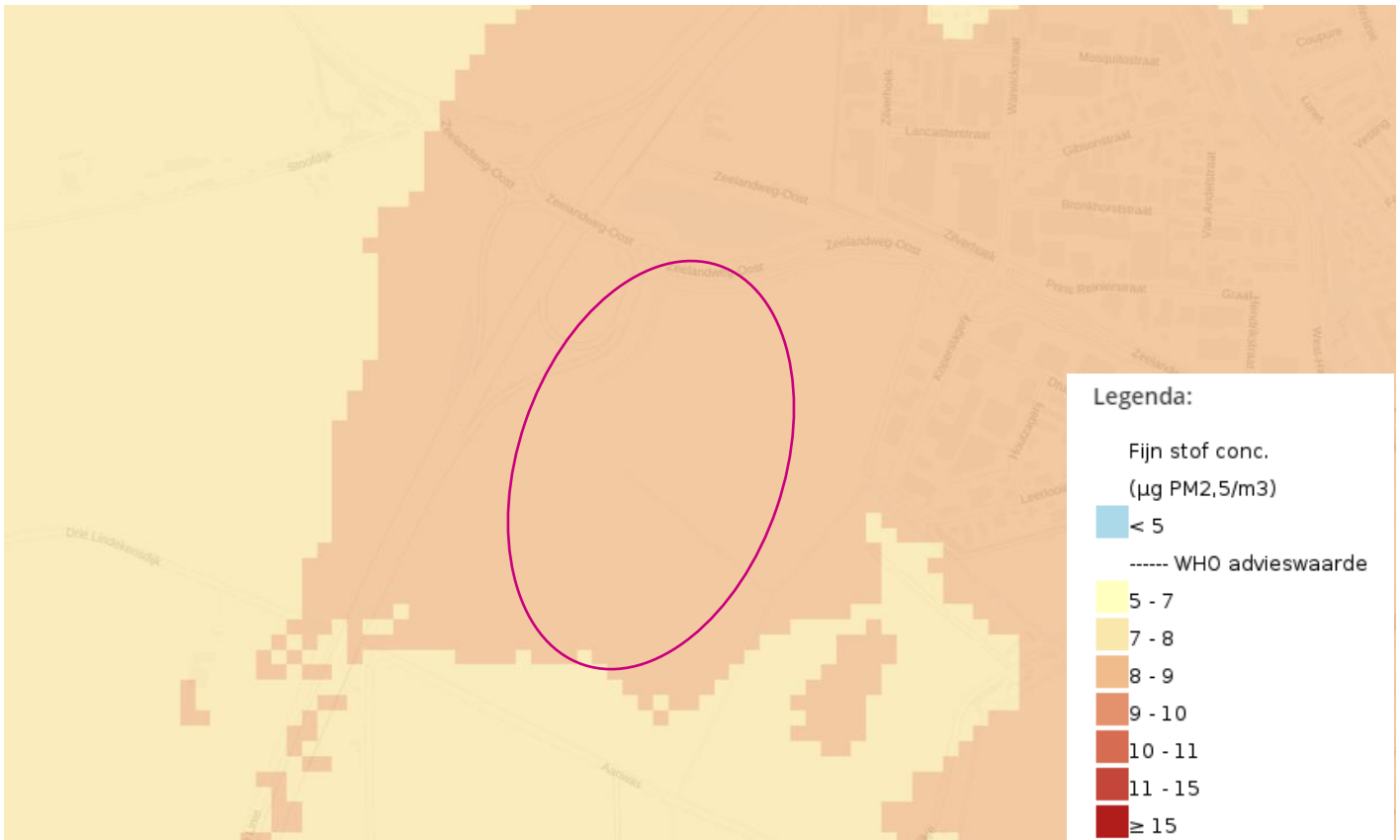
Uit de gegevens die beschikbaar zijn via de Atlas Leefomgeving blijkt dat in de huidige situatie de concentraties luchtverontreinigende stoffen ruimschoots lager zijn dan de wettelijke omgevingswaarden (gemiddelde concentratie NO₂ rond 17 mg/m³ ten opzichte van grenswaarde van 40 mg/m³), maar wel hoger dan de gezondheidskundige advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie. In de toekomst worden de concentraties lager als gevolg van een toename van elektrisch rijden en schonere technieken, maar niet zodanig dat in de nabije toekomst overal volledig wordt voldaan aan de gezondheidskundige advieswaarden.

Figuur 5.4 Jaargemiddelde concentratie NO2 in 2022 (bron: atlas van de leefomgeving)

Figuur 5.5 Jaargemiddelde concentratie PM10 in 2022

Figuur 5.6 Jaargemiddelde concentratie PM_{2,5} in 2022 (bron: atlas van de leefomgeving)

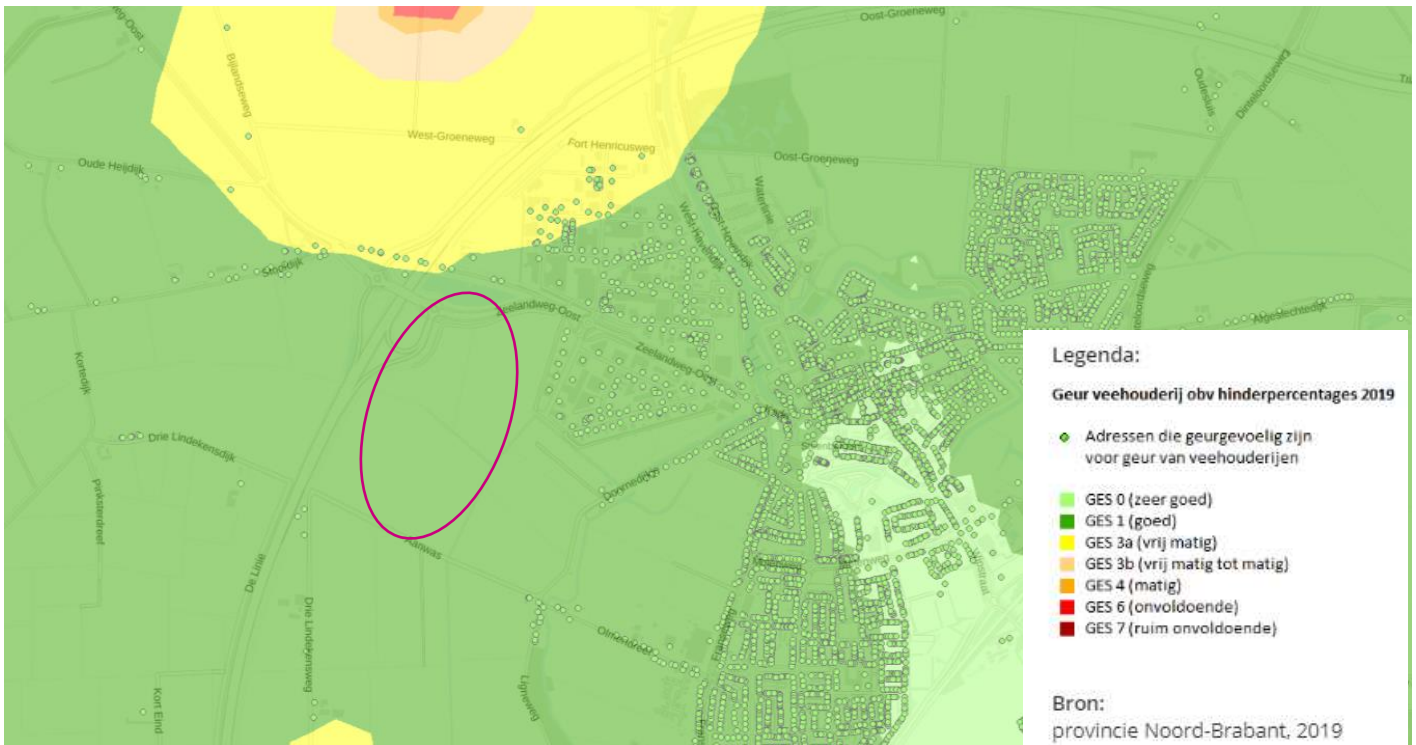
Beoordelen effecten

De potentiële gevolgen voor de luchtkwaliteit worden bepaald door de mogelijke verkeerstoenames en emissies van bedrijvigheid. In het kader van de haalbaarheidsstudie voor Reinierpolder III is met een quickscan inzicht gegeven in de mogelijke gevolgen voor de concentraties luchtverontreinigende stoffen (Antea, d.d. 24 juni 2024). In de berekeningen is zowel rekening gehouden met het extra verkeer als met de mogelijke directe emissies door bedrijfsmatige activiteiten. Uit de resultaten blijkt dat de optredende concentraties ver onder de wettelijke grenswaarden liggen. Belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen daarom worden uitgesloten.

5.5 Geur

Referentiesituatie

De geursituatie wordt bepaald door aanwezigheid van veehouderijen en industrie. Uit beschikbare informatie blijkt dat de geursituatie in het plangebied en de omgeving goed is (GES score 1 geur veehouderij op basis van hinderpercentages in 2019). De dichtstbijzijnde veehouderij ligt op meer dan 1 km ten noorden van het plangebied. Er is geen informatie over de geurbelasting als gevolg van bedrijfsactiviteiten op het huidige bedrijventerrein Reinierpolder.

Figuur 5.7 Geursituatie GES geur veehouderij o.b.v. hinderpercentage 2019 (bron: atlas van de leefomgeving)

Beoordeling effecten

In het planvoornemen wordt geen ruimte geboden voor grootschalige bronnen van geurhinder, er is ruimte voor hoogwaardige bedrijvigheid met een beperkte milieuhinder. Daarnaast is de afstand tot omliggende woongebieden dermate groot dat belangrijke nadelige milieugevolgen ten opzichte van de referentiesituatie worden uitgesloten. Uit de Quickscan activiteiten en milieuzonering (Antea, 20 juni 2024) die is uitgevoerd in het kader van de haalbaarheidsstudie blijkt dat de toekomstige activiteiten op het bedrijventerrein ter plaatse van een beperkt aantal (bedrijfs-)woningen in de omgeving van invloed kunnen zijn op de geurhindersituatie. Bij de verdere uitwerking van de plannen zal in kader van de wijziging van het omgevingsplan moeten worden getoetst aan de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving. Zo nodig worden in het omgevingsplan voorwaarden verbonden aan de toekomstige bedrijfsactiviteiten om zo relevant geurhinder uit te sluiten.

5.6 Externe veiligheid

Referentiesituatie

Bij een mer-beoordeling wordt ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende risicobronnen gekeken, namelijk bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt en het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of door leidingen. Rondom deze bronnen kan sprake zijn van aandachtsgebieden waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd zijn tegen de gevaren die in de omgeving kunnen optreden.

De aandachtsgebieden zijn:

- Het brandaandachtsgebied (BAG)
- Het explosieaandachtsgebied (EAG)
- Het gifwolkaandachtsgebied (GAG)

Op basis van Register Externe Veiligheid (Ministerie IenW, 2024) zijn de huidige risicobronnen in en rond de locatie in beeld gebracht. De risicobronnen zijn onder te verdelen in milieubelastende activiteiten (bedrijven) met een extern veiligheidsrisico en transport van gevaarlijke stoffen over de weg, spoor, water en door buisleidingen. Er vindt in de omgeving geen vervoer plaats van gevaarlijke stoffen over water, spoor en door buisleidingen.

Figuur 5.8 Plaatsgebonden risicocontouren en aandachtsgebieden van risicobronnen (bron: Atlas Leefomgeving)

Milieubelastende activiteiten met externe veiligheidsrisico's

De relevante milieubelastende activiteiten (bedrijven) die een externe veiligheidsrisico hebben zijn gesitueerd ten noorden van het plangebied op het huidige bedrijventerrein Reinierpolder (Gewasbeschermingsmiddelenhandel Theunisse en Vlaamings). De milieubelastende activiteiten kennen een PR 10^{-6} contour, er is geen aandachtsgebied opgenomen. De bedrijven hebben geen veiligheidsrisico voor het plangebied.

Vervoer gevaarlijke stoffen A4

Over de A4 worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Deze transportroute heeft een beperkte PR 10^{-6} contour die niet tot over het plangebied reikt. Ook is sprake van een brandaandachtsgebied, een explosieaandachtsgebied en een gifwolkaandachtsgebied. Het brandaandachtsgebied bevindt zich buiten het plangebied. Wel is (een deel van) het plangebied binnen het explosieaandachtsgebied en gifwolkaandachtsgebied gelegen..

Beoordeling effecten

Het programma biedt niet rechtstreeks ruimte voor nieuwe risicovolle activiteiten. In het op te stellen omgevingsplan wordt geen ruimte geboden voor grootschalige risicovolle bedrijven. Er is hierdoor geen sprake van een verhoogd veiligheidsrisico voor de omgeving danwel nadelige milieugevolgen voor de omgeving.

Bedrijfsgebouwen dienen op grond van het Besluit kwaliteit Leefomgeving te worden beschouwd als 'beperkt kwetsbare gebouwen'. In het kader van de wijziging van het omgevingsplan vindt bij het toestaan van beperkt kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden (explosie en gifwolk) een afweging van de aanvaardbaarheid van de risicosituatie moeten

plaats. In dat kader is ook afstemming met de Veiligheidsregio vereist. Mogelijk zal dit leiden tot randvoorwaarden of maatregelen om de zelfredzaamheid bij een eventuele calamiteit te vergroten.

5.7 Bodem en water (klimaat)

Referentiesituatie

Bodemkwaliteit

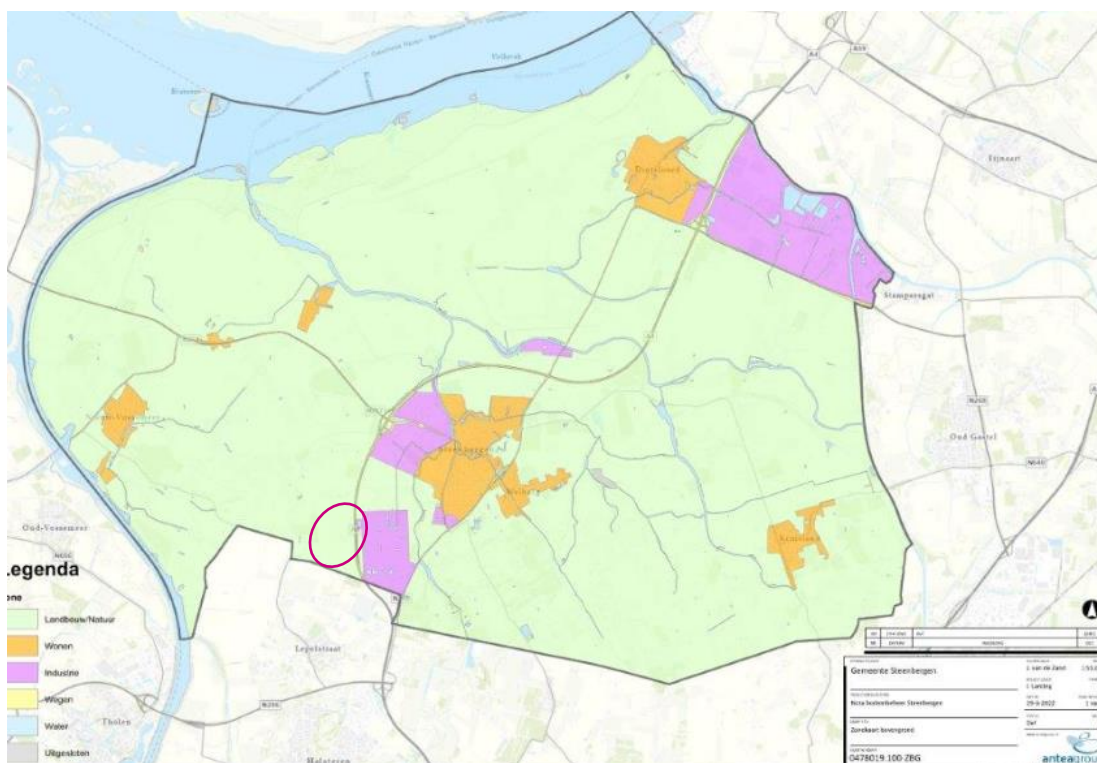
De bodem ter plaatse van het plangebied is aangeduid als bodemfunctieklasse Industrie. In het kader van de haalbaarheidsstudie voor Reinierpolder III is vooronderzoek uitgevoerd. Binnen het plangebied hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden die van invloed kunnen zijn op de bodemkwaliteit. Meer specifiek onderzoek geeft inzicht in de aard en omvang van eventuele daarmee samenhangende verontreinigingen.

Bodemdaling

Bodemdaling is het gevolg van veenoxidatie en slappe lagen in de ondergrond. Door klimaatverandering kan de bodemdaling worden versneld, dit komt doordat veenoxidatie sneller verloopt bij hogere temperaturen en bij droogte de grondwaterstanden verder zakken. Ook ophoging van terreinen kan de bodemdaling versnellen. Als gevolg van bodemdaling kan de kans op wateroverlast toenemen en kan vaker schade ontstaan aan infrastructuur. Uit de kaarten van atlas van leefomgeving blijkt dat het plangebied matig gevoelig is voor bodemdaling (circa 2 mm per jaar).

Bodemleven

In de referentiesituatie is het gebied in gebruik als bemeste agrarische gronden. Bemesting met dierlijke- of kunstmeststoffen kan het zoutgehalte in de bodem verhogen waardoor het bodemleven afneemt. Bij langdurig gebruik van verzurende meststoffen kan daarnaast de zuurgraad van de bodem dalen tot het niveau dat schadelijk is voor bodemleven waaronder regenwormen. De jarenlange intensieve bewerking van de gronden heeft het bodemleven verslechtert. Het bodemleven wordt bij het omploegen en bewerking beschadigd. Daarnaast is de kale bodem na het ploegen funest voor het bodemleven. Door gebrek aan begroeiing is de bodem niet beschermd bij hevige buien of hitte perioden. De kwaliteit van het bodemleven wordt in de referentiesituatie als matig beoordeeld.

Figuur 5.9 Bodemfunctieklassenkaart Steenbergen

Water

Het plangebied is gelegen binnen het beheersgebied van waterschap Brabantse Delta. In het plangebied zijn meerdere watergangen aanwezig waaronder een categorie A watergang die in oostelijke richting afwatert. Rondom het plangebied zijn categorie B watergangen aanwezig (zie figuur 5.10).

In 2019 heeft de gemeente Steenbergen een klimaatstresstest laten uitvoeren, de belangrijkste bevindingen zijn:

- De regenbuien worden 12 tot 25% heviger worden in de periode tot 2050 hierdoor kan wateroverlast ontstaan in gebieden waar het water niet snel genoeg kan worden gebufferd/afgevoerd.
- Het neerslagtekort neemt toe van 210 tot 270 mm per jaar. Door de droogte drogen zwaardere kleigronden sneller uit en kan sprake zijn van bodemdaling.
- Het aantal dagen waarop het warmer is dan 30 graden Celcius neemt toe. Deze tropische warmte komt nu gemiddeld drie tot zes dagen per jaar voor. In 2050 neemt dit toe tot gemiddeld twee tropische weken per jaar. Hittestress neemt daardoor ook toe.

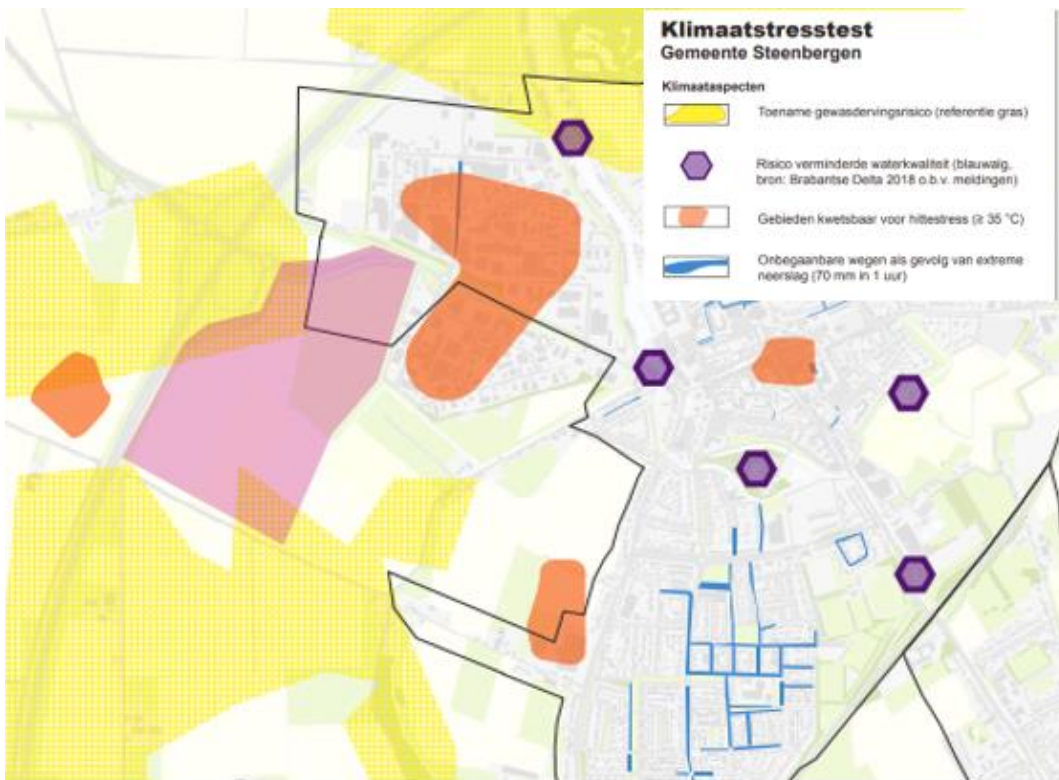
Uit de klimaatstresstest (zie figuur 5.11) blijkt dat het plangebied met name gevoelig is voor gewasverderging. Delen van de huidige bedrijventerreinen Reinierpolder I en II, en het centrum van Steenbergen zijn kwetsbaar voor hittestress door het hoge percentage verharding. Uit de stresstest blijkt verder dat een aantal wegen binnen de gemeente onbegaanbaar worden als gevolg van extreme neerslag (70 mm in 1 uur), maar deze wegen spelen geen rol bij de ontsluiting van het bedrijventerrein Reinierpolder III. Door de lage ligging, hoge grondwaterstanden en slecht doorlatende zeeklei is dit gebied natter en gevoeliger voor wateroverlast. Er is geen sprake van een overstromingsrisico in dit gebied.

De beschikbaarheid van drinkwater is onzeker in de autonome situatie. Door de toenemende vraag naar water als gevolg van woningbouw en economische ontwikkelingen neemt het watergebruik snel toe. Daarnaast is sprake van klimaatverandering. In droge periodes is sprake van een piek in het drinkwatergebruik terwijl er minder water beschikbaar is. Ook raken steeds meer waterbronnen vervuild door afvalstoffen en medicijnresten waardoor niet langer al het water geschikt is om drinkwater van te maken en/of wordt de zuivering van water steeds duurder. Ook bedrijven ervaren gevolgen van watertekort. Een aansluiting op het drinkwaternet is namelijk niet meer vanzelfsprekend.

Figuur 5.10 Uitsnede legger Brabantse Delta³(bron: Waterschap Brabantse Delta)

³ Vastgestelde leggers (brabantsedelta.nl)

Figuur 5.11 Verzamelkaart klimaatstresstest gemeente Steenbergen (bron: klimaatadaptatiebrabant)⁴

Beoordeling effecten

Bodem

Het programma is niet kaderstellend voor activiteiten die leiden tot een verslechtering van de bodemkwaliteit. In het kader van het omgevingsplan wordt nader bodemonderzoek uitgevoerd. Indien uit het onderzoek blijkt dat er verontreinigingen aanwezig zijn en deze gesaneerd moeten worden, is op termijn hiermee sprake van een verbetering van de bodemkwaliteit binnen de gemeente.

Hoewel in het planvoornemen aandacht is voor groen/blauwe structuren leidt de ontwikkeling van het bedrijventerrein tot bewerking van de bodem en een grote toename aan verhard oppervlak. Er is derhalve sprake van verdichting van de bodem. De verdichting en ophoging zorgt ervoor dat bodemlagen verder worden samengedrukt (daling). Hierdoor is weinig zuurstof in de bodem beschikbaar dat juist noodzakelijk is voor bodemleven. Aanbevolen wordt om de ophoging te beperken tot minimaal noodzakelijk om wateroverlast te voorkomen en de groengebieden niet op te hogen, de groengebieden kunnen hierdoor ook meer water bergen (verlaagd groen).

Water/klimaat

De categorie A watergang die in oostelijke richting afwatert, is opgenomen in het stedenbouwkundig ontwerp voor Reinierpolder III. De categorie b watergangen rondom het plangebied worden eveneens behouden. Er zijn hierdoor geen nadelige effecten op de waterstructuur. Als gevolg van het planvoornemen neemt de verharding ten opzichte van de referentiesituatie (agrarische grond) fors toe. De waterbergingsopgave voor Reinierpolder III bedraagt, gebaseerd op de voorliggende verkaveling, 15.982 m³. In overleg met het Waterschap wordt nader uitgewerkt op welke wijze invulling wordt gegeven aan de benodigde waterberging, infiltratie en afvoer van water.

In het omgevingsprogramma is als ambitie een natuurinclusieve en klimaatadaptieve inrichting van het plangebied opgenomen. Rondom het plangebied wordt een ecologische verbindingzone gerealiseerd met droge en natte zones. Door realis-

⁴ [Verzamelkaart gemeente Steenbergen \(klimaatadaptatiebrabant.nl\)](https://www.klimaatadaptatiebrabant.nl)

tie van natuurinclusieve oevers wordt het ecologisch functioneren van wateren verbeterd waaronder ook de waterkwaliteit. Ook de afname van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting in de referentiesituatie heeft een positief effect op de waterkwaliteit.

Als gevolg van het bedrijventerrein Reinierpolder III neemt de vraag naar drinkwater toe. Voor de bedrijfsvoering is een aansluiting op het drinkwaternet nodig. Met name de voedings/genotmiddelenindustrie, aardolie, chemische en farmaceutische industrie hebben een hoog drinkwaterverbruik. Dit soort type bedrijven passen niet in de beschikbare milieuruimte van Reinierpolder III. Om het drinkwaterverbruik tot het minimum te beperken, kan ingezet worden op het opslaan en hergebruiken van hemelwater.

5.8 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Referentiesituatie

Het plangebied ligt in de landschapszone Zeeuws-Zuidhollands kleigebied – kwelders en in het voormalig inundatiegebied van de voormalige West-Brabantse Waterlinie. Het gebied en directe omgeving is echter niet aangeduid als cultuurhistorisch waardevol. Ten zuiden van Steenberg en is wel een cultuurhistorisch waardevol gebied aanwezig, namelijk de polder het Oudland. Dit betreft een veertiende -eeuwse polder en wordt gekenmerkt door een mozaïek van akkers, bospercelen, graslanden en relictten van landgoedachtige ontwikkelingen.

Er zijn geen archeologische monumenten aanwezig of gebieden met een archeologische waarde aanwezig zoals opgenomen in de archeologische monumentenkaart en de indicatieve kaart archeologische waarden⁵. Uit de haalbaarheidsstudie voor Reinierpolder III blijkt dat voor bijna het hele plangebied een lage archeologische trefkans geldt, met uitzondering van de dekzandrug in het uiterste zuidwesten (groene vlak op de kaart). Daar geldt een middelhoge trefkans voor sporen uit Paleo- en Mesolithicum.

Figuur 5.12 Archeologische verwachtingswaarde (groen = middelhoog)

⁵ [Archeologie in Nederland \(webgispublisher.nl\)](http://Archeologie.in.Nederland(webgispublisher.nl))

Figuur 5.13 Cultuurhistorische waardenkaart 2024 (provincie Noord-Brabant)⁶

Beoordeling effecten

De ontwikkeling van het bedrijventerrein kan leiden tot een verdichting ten opzichte van het open gebied. In de referentiesituatie is het gebied al verdicht met de huidige bedrijventerrein Reinierpolder II en I waardoor de verdichting beperkt is. Gelet op de ligging aan de snelweg en een van de radialen van de historische kern is het uitgangspunt dat bebouwing zich naar buiten dient te richten en dat de bebouwing en de omringende buitenruimten een representatief karakter krijgen. Aan de noordzijde is een stedenbouwkundig accent gewenst om Steenbergen te markeren. Bij de overige randen, die veelal aan het landschap grenzen, zijn bedrijven ook met de voorzijde naar het landschap gericht. Deze randen krijgen een landschappelijke inpassing ofwel door middel van een (smalle) groenzone met opgaande beplanting.

Bij de realisatie van het bedrijventerrein zijn bodemingrepen voorzien. De locaties, dieptes en kenmerken van deze bodemingrepen zijn in dit stadium nog niet bekend. Wanneer grondwerkzaamheden binnen het gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde plaatsvinden, dan wordt een archeologisch onderzoek verricht. Mocht uit het onderzoek blijken dat maatregelen noodzakelijk zijn, dan worden deze genomen. Archeologische waarden worden bij voorkeur in situ behouden.

⁶ [Cultuurhistorische Waardenkaart herziening 2024 \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

5.9 Natuur

Referentiesituatie

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft Krammer-Volkerak op circa 4 km ten noorden. Op grotere afstand liggen het Natura 2000-gebieden Brabantse Wal en Zoommeer op meer dan 9 km ten zuiden van het plangebied. Ten oosten ligt het Natura 2000-gebied Oosterschelde op meer dan 7 km afstand. Op korte afstand van het plangebied zijn geen gebieden aangewezen als NNN-gebied.

Het gebied is in de huidige situatie in gebruik als agrarische grond en wordt intensief bewerkt. Zowel bebouwing als opgaande vegetatie is afwezig waardoor het gebied voor het overgrote deel van soort(groep)en niet interessant is. In het kader van de haalbaarheidsstudie voor Reinierpolder III is een ecologische quickscan uitgevoerd om zicht te krijgen op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten (KP Adviseurs BV, 14 februari 2024). Daaruit blijkt dat vervolgonderzoek nodig is naar de rugstreeppad en de alpenwatersalamander en de teunisbloempijlstaart. Ook is aandacht nodig voor mogelijk aanwezige broedvogels. Bij verstorende / vernietigende werkzaamheden aan de brede watergang is ook onderzoek naar grote modderkruiper nodig.

Beoordeling effecten

Gezien de locaties, aard en omvang van de mogelijke ontwikkelingen kunnen negatieve effecten op het NNN worden uitgesloten. Waar het gaat om de negatieve effecten op Natura 2000-gebieden beperken de potentiële gevolgen zich gezien de grote afstand tot een toename van stikstofdepositie. De effecten dienen in een later stadium te worden onderzocht. Er dient zowel rekening te worden gehouden met de gebruiksfase als de realisatiefase. De emissiebronnen in de gebruiksfase bestaan uit de verkeersgeneratie van het plan en mogelijke bedrijfsemisies. De effecten tijdens de bouwfase worden in hoge mate bepaald door de specifieke kenmerken van het in te zetten materieel en de fasering/het oplevertempo. Binnen het plangebied zijn emissiebronnen aanwezig die in potentie kunnen worden ingezet als salderingsbron, namelijk de bemesting van de agrarische gronden (interne saldering). Uitgangspunt voor het programma is dat zodanige voorwaarden worden verbonden aan de emissies door de te vestigen bedrijven dat per saldo geen sprake zal zijn van een stikstofdepositietoename of dat op andere wijze is verzekerd dat geen sprake is van significante negatieve effecten door de realisatie van Reinierpolder III. In het kader van de wijziging van het omgevingsplan wordt op basis van berekeningen meer gedetailleerd inzicht worden gegeven in de gevolgen voor de stikstofdepositie.

In het programma wordt ingezet op natuurinclusief en klimaat adaptief ontwikkelen. De groenzone om het bedrijventerrein wordt een ecologische verbindingzone met natte en droge zones en door het plangebied heen wordt de huidige watergang behouden en worden bomenrijen aangeplant langs de rijbanen. De ambitie natuurinclusief is nog onvoldoende concreet en dient te worden doorvertaald in uitgangspunten die worden vastgelegd voor nieuwe ontwikkelingen.

De aanwezigheid van beschermde soorten dient in een later stadium nader te worden onderzocht. Door in een vroegtijdig stadium zicht te hebben op de mogelijk aanwezige soorten kunnen tijdig mitigerende maatregelen worden getroffen waarmee negatieve effecten worden voorkomen.

5.10 Cumulatie

Veel potentiële effecten (zoals effecten op het vlak van geluid, externe veiligheid, flora en fauna, bodem, water, landschap, archeologie) treden hoofdzakelijk op binnen het plangebied en de directe omgeving waardoor cumulatie op voorhand kan worden uitgesloten. Waar het gaat om de verkeerseffecten zou plaatselijk wel sprake kunnen zijn van cumulatieve effecten op de belangrijkste ontsluitende wegen door verschillende ruimtelijke ontwikkelingen. In de verkeersstudie waarnaar in paragraaf 4.2 wordt verwezen is rekening gehouden met alle (grootschalige) ontwikkelingen die nu zijn voorzien en daarmee ook met de mogelijke cumulatieve effecten door een toename van verkeer.

Voor andere verkeersgerelateerde effecten (luchtkwaliteit en geluid) zijn de cumulatieve effecten naar verwachting beperkt. Aangezien langs de ontsluitingsroute weinig woningen zijn gesitueerd, is er naar verwachting geen sprake van een

akoestische relevante toename van geluid ter plaatse van bestaande woningen. Voor luchtkwaliteit geldt dat de concentraties ver onder de geldende omgevingswaarden liggen en in hoge mate worden bepaald door de achtergrondconcentratie (de bijdrage van het lokale wegverkeer is beperkt). In de m.e.r.-beoordelingsnotities die nodig zijn in het kader van de vervolgbesluiten (zie hoofdstuk 5), worden de mogelijke cumulatieve effecten nader worden beschouwd.

6. CONCLUSIE

Uit de informatie in deze plan-mer-beoordeling blijkt dat met de uitgangspunten die in het vrijwillig (gebieds-)programma zijn vastgelegd voor de ontwikkeling van Reinierpolder III, belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Daarbij is volgens de wettelijke eisen gekeken naar de aard en omvang van de mogelijke ontwikkelingen, de locaties en de potentiële effecten. Er is geen aanleiding voor het doorlopen van een planmer.-procedure in het kader van het omgevingsprogramma. In het kader van de wijziging van het omgevingsplan is opnieuw een m.e.r.-beoordeling nodig (op een hoger detailniveau met meer gerichte onderzoeken).